

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ, મુંબઈનું મુખપત્ર

સોરઠ વિશાશ્રીમાળી

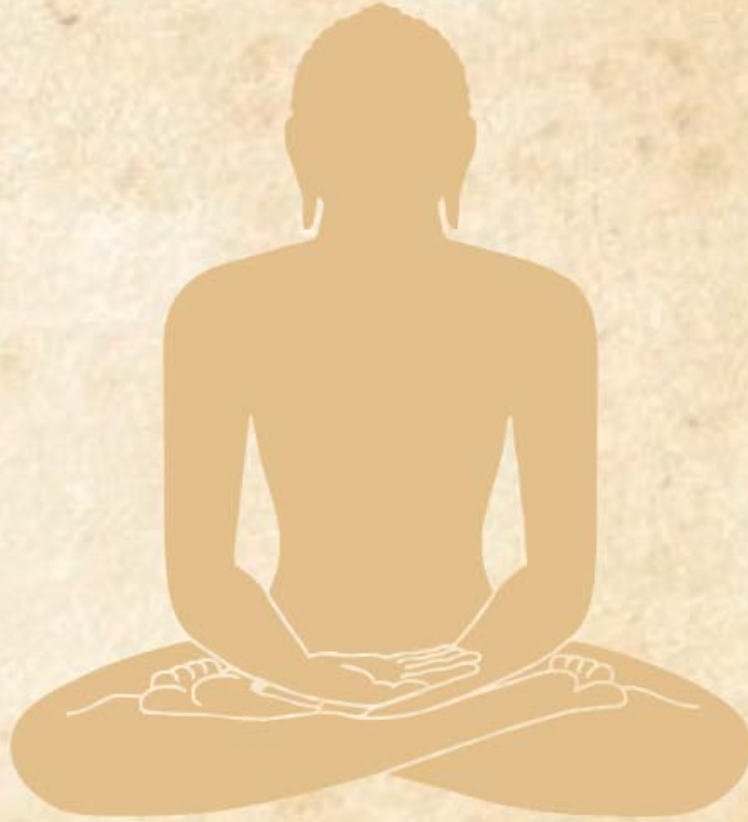
પૃષ્ઠ : ૪૪

વર્ષ : ૪૯

મુલ્ય : રૂ. ૮/-

અંક : ૯

સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૧

મિશ્રામી દુક્કડમ્ ।

વિઘ્નહર્તા ગણેશજી

આ સૃષ્ટિ પરથી વિદાય લેતાં

એ આશીર્વાદ આપતાં જાવ કે અમારા સહુની કોરોનાથી મુક્તિ કરો

સપ્ટેમ્બર માસના મુખપત્રનાં સૌજન્ય દાતા

શ્રીમતી મંજુલાબેન મણિલાલ નાથાલાલ શેઠ

મંજુલાબેન સ્વભાવે શાંત, કુટુંબ-પરિવાર પ્રત્યે સ્નેહની ગંગા વહેવડાવનાર તેમ જ લાગણીશીલ સ્વભાવનાં સાચા અર્થમાં સનિષ્ઠ નારી છે. તેમનાં સદ્ગુણો, લાગણી, ઉદારતા અને પ્રેમ જેવા ઉચ્ચ સંસ્કારો તેમના પુત્રો-પુત્રવધૂ અને દીકરીઓમાં જોવા મળે છે. તેમના જીવનમાં જીવદયા, કરૂણા અનેરું સ્થાન ધરાવે છે તેમ જ ધર્મ પ્રત્યે સાચો અભિગમ ધરાવે છે. બીજાનું કામ નિઃસ્વાર્થ ભાવે કરી આપવાની મનોવૃત્તિ ધરાવે છે.

તેઓ મૂળ પાટણવાળા શેઠ શ્રી ઝવેરચંદભાઈ વસાનાં સુપુત્રી. તેમના સુપુત્રો (૧) પરેશભાઈ (૨) ચેતનભાઈ (૩) રોહિતભાઈ તેમ જ પુત્રવધૂઓ (૧) નીતાબેન (૨) હીનાબેન (૩) હેતલબેન તેમ જ પૌત્ર અને પૌત્રીઓ જિનલ, ધર્મિન, યશ, મિત, નિશિથ, જૈનમ, સમગ્ર પરિવારની અંદર દરેક જતન કરીને સંસ્કારોનું સિંચન કરી રહ્યાં છે. તેમના પુત્રો અને પુત્રવધૂઓ માતા મંજુલાબેનના હૃદયની ઇચ્છા અને કરૂણાનાં અનેક કાર્યો કરી રહ્યાં છે.

આદર્શ ગૃહિણી, પ્રેમાળ માતા અને પરિવારનાં મોભી તરીકે સૌ પ્રત્યે સ્નેહ અને પ્રેમ વરસાવી રહ્યાં છે તેમ જ શિક્ષણ પ્રત્યે ખૂબ જ આદર ધરાવે છે.

તેમના તથા તેમના પરિવારના આ પ્રકારના અભિગમની લાગણીથી સમાજ ગૌરવ અનુભવે છે.

તેમના પરિવારને સમાજના ખૂબ **ધન્યવાદ**.

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ

શ્રી તારાચંદ ધનજીભાઈ મહેતા કાર્યાલય,
૪, દેવકરણ મેન્શન, બિલ્ડિંગ નં. ૭, બીજે માળે, ૨૪, વિહ્વલદાસ રોડ, મુંબઈ-૪૦૦ ૦૦૨

For Website Registration Mobile No. 9321775805

ફોન : ૦૨૨-૨૨૦૬૯૧૭૨

સમય : બપોરે ૧-૦૦થી સાંજે ૬-૦૦ (1.00 pm to 6.00 pm)
Email : svjainsamajmumbai2@gmail.com-data@svjainsamaj.com
www.svjainsamaj.com

તંત્રી : શ્રીમતી કીર્તિબેન મયુરભાઈ મહેતા મો. ૯૨૨૪૭૭૧૨૩૮

સમાજની કાર્યવાહીક કારોબારી સમિતિ

શ્રી મહેશભાઈ મયુરદાસ સાવડીયા ----- પ્રમુખ
શ્રી ગુણવંતભાઈ વૃજલાલ મહેતા ----- ઉપ-પ્રમુખ
શ્રી મયુરભાઈ નગીનદાસ મહેતા ----- માનદ્મંત્રી
શ્રી દીક્ષિતભાઈ નટવરલાલ માઝની ----- માનદ્ સહમંત્રી

સલાહકાર સમિતિ

શ્રી શ્રીકાંતભાઈ સાકરચંદ વસા - શ્રી પ્રવીણભાઈ હિંમતલાલ સંઘવી
શ્રી મહેન્દ્રભાઈ ઓતમચંદ પુનાતર - શ્રી પરેશભાઈ મણીલાલ શેઠ

BANK DETAILS:

Name : SHRI SORATH VISA SHRIMALI JAIN SAMAJ

BANKER : Bank of Baroda, M. J. Market, Mumbai-3

S. B. A/c No. 03870100000044

IFSC : BARB0BULLIO MICR : 40012047

Name : SORATH VISA SHRIMALI JAIN SAMAJ TRUST

BANKER: UNION BANK OF INDIA

Princess Street, Mumbai - 400 002

S.B.A/c. No. 319102010054364

IFSC : UBIN0531910

કાનૂની કાર્યક્ષેત્ર મુંબઈનું રહેશે

Auditor : Viren Vasa & Associates
Chartered Accountants, Mumbai

લવાજમના દરો

ભારતમાં

વાર્ષિક : રૂ. ૧૦૦/- આજીવન રૂ. ૧૫૦૦/-

પરદેશમાં (ફક્ત વાર્ષિક) : USD 20 Yearly

મુદ્રણ અને પોસ્ટિંગ અરિહંત પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ-નીતિનભાઈ બદાણી

સાઈબાબા નગર, ૩૧૦ ત્રિકાલ બિલ્ડિંગની પાછળ,
નાયડુ કોલોની પાસે, પંતનગર, ઘાટકોપર (ઈ), મુંબઈ-૭૫

ફોન : ૯૨૨૩૪૩૦૪૧૫

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી

અંક - ૯ ૦ વર્ષ : ૪૯ ૦ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૧ ૦ મૂલ્ય રૂ. ૮

ગીત

ઓચિંતુ કોઈ મને રસ્તે મળે ને

કદિ ધીરેથી પૂછે કે કેમ છે,

આપણે તો કહીએ કે દરિયા - શી મોજમાં ને

ઉપરથી કુદરતની રહેમ છે.

ફાટેલા ખિસ્સાની આડમાં મૂકી છે અમે

છલકાતી મલકાતી મોજ,

એકલો ઊભું ને તોય મેળામાં હોઉ એવું

લાગ્યા કરે છે મને રોજ.

તાળું વસાય નહીં એવડી પટારીમાં

આપણો ખજાનો હેમખેમ છે,

આપણે તો કહીએ કે દરિયા - શી મોજમાં ને

ઉપરથી કુદરતની રહેમ છે.

આંખોમાં પાણી તો આવે ને જાય

નથી ભીતર ભીનાશ થતી ઓછી

વધઘટની કાંઠાઓ રાખે હિસાબ

નથી પરવા સમંદરને હોતી

સૂરજ તો ઊગે ને આથમીયે જાય

મારી ઉપર આકાશ એમનેમ છે,

આપણે તો કહીએ કે દરિયા - શી મોજમાં ને

ઉપરથી કુદરતની રહેમ છે.

- ધ્રુવ ભટ્ટ

હાર્દિક શ્રદ્ધાંજલી

સ્વ. પ્રફુલચંદ્ર નરભેરામ મહેતા

મૂળ વતન: મધરવાડા

હાલ: કાંઠિવલી

જન્મ: તા. ૨૭-૧૦-૧૯૪૭

સ્વર્ગવાસ: તા. ૦૬-૦૯-૨૦૧૭

આપનો મિલનસાર સ્વભાવ, નિર્મળ હૃદય, ધર્મપ્રેમી, વિવેકશક્તિ અને દરેક કુટુંબીજનોને ઉપયોગી થવાની સદ્ભાવના નિરંતર યાદ રહેશે. આપનું આદર્શમય જીવન અમોને હંમેશા પ્રેરણા આપતું રહેશે. પ્રેમ, સ્નેહ અને સંસ્કાર વડે આપે અમારા જીવનનું ઘડતર કર્યું અને આપના આશીર્વાદથી અમો આ મુકામ પર ઉભા રહી શક્યા છીએ. આપનાં અનંતો ઉપકાર કદી ભૂલી શકીશું નહિ. આપની અમી દ્રષ્ટી અમારા પર વરસતી રહે.

રહેવાને કોઈ સદાય આવતું નથી, છતા તમે ગયા તેમ કોઈ જતું નથી,
વિદાય એવી લીધી કે મન હજુ માનતું નથી, નિર્દોષ હસતું મુખનું નજર સામેથી જતું નથી,
જીવન એવું જીવી ગયા કે જીવનારા જોયા કરે, કર્મ એવા કર્યા કે હૃદયમાં સૌના ગુંજતા રહે.

હે પરમ કૃપાળુ પરમાત્મા, સદગત આત્માને શાશ્વત સુખ અને પરમ શાંતિ અર્પો
એવી અમારા સહ પરિવારની પ્રાર્થના.

લી: સ્વ. નરભેરામ સવજી મહેતા પરિવાર

પત્ની : સુદર્શનાબેન પ્રફુલભાઈ મહેતા બહેન-બનેવી : સરલાબેન - રસિકલાલ ફુલચંદ ગાંધી

પુત્ર-પુત્રવધુ : મેહુલ - સોનાલી તથા સ્નેહલ - શ્રુતિ

પુત્રી : સેજલ

પૌત્ર : કાલ્ય, નીવ

ભાણેજ : કવિતા, નીરેન, રાજુલ, જય

મોટી પાનેલી નિવાસી શ્રી ગોકળભાપાના જમાઈ

સી-૪૦૧, વૃજનિધિ, હેમુ કાલાની કોસ રોડ નં.૨, ઈરાનીવાડી નં.૨,
કાંઠિવલી (વેસ્ટ), મુંબઈ-૪૦૦ ૦૬૭. ફોન: ઘર: ૦૨૨-૬૫૨૮૨૮૧૭

મારા વાચક મિત્રો,
સહુને મારા સાદર પ્રણામ,

મારા બધા વાચક મિત્રોને મારા અંતઃકરણપૂર્વક મિચ્છામી દુઃકડડમ્. હવે તો તહેવારોની મોજ લાગી જશે. જોતજોતામાં નવરાત્રિ, દશેરા, દિવાળી ક્યારે આવી જશે એ ખબર પણ નહી પડે. પર્વ પર્યુષણના આઠ દિવસ કેવા જલ્દી પસાર થઈ ગયા અને જોતજોતામાં તો ચોમાસું પણ પુરૂ થઈ જશે. બધા જ તપસ્વીઓની ભૂરી ભૂરી અનુમોદના. જેમણે તપસ્યા કરી હતી તેમણે તો આહાર ઉપર પોતાનો સંયમ રાખીને પોતાના મનોબળથી તપ કર્યું. હવે એવું જ તપ આપણે સૌએ અન્નને ન વેડફવાનું કરવાનું છે.

સમજુ અને શાણા માણસો ખાણુ જેવું પોતાની પાસે આવે ત્યારે તેના પર તરાપ નથી મારતાં. પોતાની રૂચિ અને પાચન શક્તિનો ખ્યાલ કરે છે, પછી જ ખોરાક લેવાનું રાખે છે. એટલે કે જેટલું પચે તેમ હોય તેટલું જ વાપરે છે. આજના લુસ-લુસ જમાનામાં એ વાત આપણે સદંતર ભૂલી ગયા છીએ કે ગલીએ ગલીએ ખાવાનું વેચતી હોટેલ, હાટડી કે રેકડી જોવા મળે છે, પણ સવાલ એ છે કે આપણે કેવી રીતે ખાઈએ છીએ? ઊપનિષદમાં અન્નને બ્રહ્મ કહેવામાં આવ્યું છે. જ્યારે અન્નને આપણે બ્રહ્મ સ્વરૂપમાં ગણતા હોઈએ તો ત્યારે અન્ન શાંતિથી બેસીને વાપરવું જોઈએ અને એનો વ્યય ન કરવો જોઈએ. ખરેખર આ રીતે આપણે અન્ન વાપરીએ છીએ ખરા? આપણને ખ્યાલ નથી આવતો કે ધરતીની માટી, વરસાદ, ખેડૂતની મહેનત જોતરાય ત્યારે અનાજ ઊગતું હોય છે. કેટલીય મહેનત પછી એ અનાજ ધાન્યના રૂપમાં આપણને બજારમાં મળે છે અને એની પછી કેટલાક કલાકોની મહેનત પછી ઘરની ગૃહિણી રસોઈ બનાવીને ટેબલ પર મુકે છે. આ વાત કદાચ નાની લાગે પણ જરાય નાની નથી.

અન્નનો એક દાણો ઊગે અને એ પેટમાં જાય ત્યારે એનું ઉગવું સાર્થક થતું હોય છે. બુકેમાં ફરીવાર કાઉન્ટર પર ન જવું પડે એ માટે બુકે ડિશમાં ભરીભરીને લેવું અને છેલ્લે ઘણુબધુ અન્ન છોડી દેનારા અપરાધી છે. એક તરફ, લાખો લોકોને એક ટંકનું ખાવાનું નસીબ નથી હોતું. જ્યારે જેમને સહેલાઈથી મળે છે એમને ગણ નથી હોતો. ખરેખર તો જમતી વખતે એ ખેડૂતને વંદન કરવા જોઈએ જેણે પોતાની જાત જોતરીને અનાજ ઊગાડ્યું છે, એ માટીને વંદન કરવા જોઈએ જેનાથી અન્નમાં ઊર્જા પ્રવેશી છે. એ વરસાદને વંદન કરવા જોઈએ જેનાથી અનાજ ઊગ્યું છે, મહિનાઓની પ્રક્રિયા પછી ભોજન આપણી થાળીમાં આવતું હોય છે છતાં આપણે એને અધકચરો ન્યાય આપીએ છીએ.

મમ્મીએ કે પત્નીએ લોઠી પર તૈયાર કરેલી રોટલી થાળીમાં આવે ત્યારે ટીવી જોતાં કે વાતોનાં વડા કરતાં કરતાં પેટમાં પધરાવીએ છીએ. દેશ હોય કે પરદેશ આવી ચેષ્ટા રોગિષ્ઠ માનસ દર્શાવે છે. પૂજ્ય ડોંગરે મહારાજે એક કથામાં કહ્યું હતું કે, 'અન્ન ફેંકનાર બીજા જન્મમાં ત્રિખારી બને છે.' અન્નનો એક કોળિયો એ જ તો સ્વર્ગ છે. જેમ આકાશમાં તારા એકબીજાની સાથે મળીને પ્રકાશ આપે છે તેમ અન્નમાં પણ એજ નિયમ છે કે સૌની મહેનત, પરિશ્રમથી જ અન્ન ઉત્પન્ન થાય છે. ખૂબ મહેનતથી ગૃહિણીઓ રસોઈ તૈયાર કરે છે તો એ અન્ન ગ્રહણ કરતી વખતે મન પ્રફુલ્લિત રાખવું, બનાવનારને માન આપવું અને અન્નનો અનાદર ન કરવો અને ન વેડફવું એવો નિયમ આપણે સૌ સાથે મળીને લઈએ. એવી જ મારી અભિલાષા.

K. M. Mehta

શ્રદ્ધાંજલી

: જન્મ :
તા. ૨૯-૧૦-૧૯૩૬

: સ્વર્ગવાસ :
તા. ૧૦-૦૯-૨૦૦૧

સ્વ. શ્રી નવીનચંદ્ર ઇશ્વરલાલ શેઠ જૂનાગઢ નિવાસી - હાલ (સાયન)

તમે આવ્યા અમારા જીવનમાં, ફૂલલછડી બનીને,
ધૂપસળી બની સર્વત્ર મહેંકી ઊઠ્યા, યાદ તમારી આવતા આંખલડી છલકાય છે,
જોઈ તસવીર તમારી, આંસુ ઊભરાય છે, આપનો મિલનસાર અને પરોપકારી સ્વભાવ,
ઉદારતા, કાર્યકુશળતા, કુટુંબપ્રેમ સદા અમારા હૃદયમાં રહેશે.
સમગ્ર પરિવાર પર આપના આશીર્વાદ કાયમ રહે એજ અભ્યર્થના.

માતૃશ્રી : સ્વ. મંગળાબેન ઇશ્વરલાલ શેઠ • પિતાશ્રી : સ્વ. ઇશ્વરલાલ હરખચંદ શેઠ

પત્ની : શ્રીમતી ઉષાબેન નવીનચંદ્ર શેઠ (મુંબઈ)

પુત્ર : તેજસ નવીનચંદ્ર શેઠ • પુત્રવધૂ : શીતલ તેજસ શેઠ • પૌત્ર : દર્શ તેજસ શેઠ

પુત્રી-જમાઈ : શીલ્પા - મિલીન્દ, શીતલ - ગૌતમ • દોહીત્રી : નિયોતી, અપાર, નિરાલી, નિધિ, કુંજલ

ભાઈ-ભાભી : વસંત - સાધના, ધીરેન - નીતા, યતિન્દ્ર - નીતુ, શૈલેષ - જ્યોતિ, સ્વ. પિયુષ

બહેન-બનેવી : ભાનુમતી ગુણવંતલાલ, હંસા જગદીશભાઈ તેમ જ

સર્વે કુટુંબીજનો તથા મિત્રમંડળની ભાવપૂર્ણ શ્રદ્ધાંજલિ

નિવાસસ્થાન : શ્રી નવીનચંદ્ર ઇશ્વરલાલ શેઠ, ૨૭૨ / ૨૭૩, હિંદ રાજસ્થાન શોપિંગ સેન્ટર,
૧લે માળે, બ્લોક નં. ૧, સાયન હોસ્પિટલની બાજુમાં, સાયન (વેસ્ટ), મુંબઈ - ૪૦૦૦૨૨

ફોન : ૨૪૦૭૫૦૪૩, મો. : ૯૮૧૯૪૯૮૯૮૦ / ૯૮૨૧૩૪૯૧૭૭

શ્રી ઇશ્વરલાલ હરખચંદ શેઠ પરિવાર

ભેદજ્ઞાનની ઉત્કૃષ્ટ સાધના છે કેશલુંચન

જૈન ધર્મની સામાન્ય પ્રથા છે જે દીક્ષા લીધા પછી સાધુ અને સાધ્વીજી વર્ષમાં એક યા બે વાર પોતાના વાળને જાતે હાથેથી ખેંચીને કાઢે છે. આ પ્રથાના માધ્યમથી જૈન સાધુ આ દુનિયાથી જોડાયેલાં બધાં જ સુખોનો પરિત્યાગ કરે છે.

સૂયગડાંગ સૂત્રની ચૂર્ણિમાં ચૂર્ણિકારે “કેશ” શબ્દની વ્યુત્પત્તિનો અર્થ કરતાં જણાવ્યું છે કે, અર્થાત્ વાળને ખેંચવાથી મનુષ્યને ક્લેશ થાય છે, માટે વાળને કેશ કહેવાય છે. કેશ ખેંચવાની પરંપરા પ્રાચીનકાળથી રહી છે.

“કેશલુંચન” ‘કાયકલેશ’ નામના પાંચમા બાહ્ય તપમાં ગણાય છે. લુંચન એટલે વાળને ચપટીથી પકડીને ઝટકા સાથે ઉખાડવાની ક્રિયા. લુંચન અનેક કારણો થાય છે. દેહવિભુષાથી બચવા; દેહાસક્તિમાં ન્યૂનતા માટે; જૂ, લીંબ આદિની ઉત્પત્તિના નિવારણાર્થે; પ્રભુઆજ્ઞાના પાલન માટે; પોતાની આત્મશક્તિ પ્રગટ કરવા માટે, દિગંબર માન્યતાનુસાર સાધુના ૨૮ મૂળગુણમાં ‘કેશલુંચન’ એક ગુણ ગણવામાં આવે છે.

જૈન ધર્મમાં શ્રમણો માટે ‘કેશલુંચન’ એક આદરણીય અને અવશ્યકરણીય આચારના રૂપમાં માનવામાં આવે છે. કેશલુંચનની ક્રિયા બાવીસ પરિષદમાં ગણવામાં નથી આવતી.

યુદ્ધમાં વિજયપ્રાપ્તિ હેતુથી કોઈ સૈનિક મહાયોદ્ધા હસતાહસતા દરેક પ્રકારનાં કષ્ટ સહન કરી લે છે. ત્યારે તેને કોઈ એમ નથી કહેતું કે તે પોતાને ખૂબ દુઃખ આપે છે. બધા તેને અભિનંદન આપે છે. તેવી જ રીતે જૈન શ્રમણો (સાધુઓ)ની ચર્ચા પણ પરમયોદ્ધાની છે. અહીંયાં મોહ આદિ પ્રબળ આત્મશત્રુઓ સાથે આત્મા મહાસંગ્રામ ખેલે છે. મુંડનપરંપરા અનેક સાધનામાર્ગોમાં જોવા મળે છે, પરંતુ કેશલુંચનના માધ્યમથી મુંડન વિશ્વમાં એકમાત્ર જૈન શ્રમણપરંપરામાં જ જોવા મળે છે. કેશલુંચન મુંડનની સાધના સર્વોત્કૃષ્ટ રૂપ છે.

મુંડનં અપનયનં મુંડઃ। મુંડ એટલે દૂર કરવું. તેના બે ભેદ છે. દ્રવ્યથી અને ભાવથી દ્રવ્યમુંડન - મસ્તક પરના વાળને દૂર કરવા, શિરો મુંડન તે દ્રવ્ય મુંડન છે, ભાવ મુંડન ઈન્દ્રિયોના વિષયોમાંથી આસક્તિને દૂર કરવી, તેમાં રાગ-દ્વેષ તથા ક્રોધાદિ કષાયને દૂર કરવા, કષાય વિજયને ભાવ મુંડન કહે છે. સ્થાનાંગ સૂત્રના દશમા સ્થાનમાં દસ પ્રકારનાં મુંડનનું વર્ણન છે. તેમાંથી પાંચ ઈન્દ્રિય અને ચાર કષાય આ નવ પ્રકારનાં મુંડન તે

ભાવ મુંડન અને અંતિમ શિર (મસ્તક) મુંડન દ્રવ્ય મુંડન છે.

ભગવાન મહાવીરે ૧૦ પ્રકારનાં મુંડન બતાવ્યાં છે. પાંચ ઈન્દ્રિયોનું મુંડન, ચાર કષાયનું મુંડન અને દશમું માથાનું મુંડન.

મુંડન અર્થાત્ પોતાની ઈન્દ્રિય, મન અને શરીર પર વિજય પ્રાપ્ત કરી આત્મામાં સ્થિર થવું. જેવી રીતે ઇન્દ્ર સુખનો અનુભવ કરે છે તેવી જ રીતે મનુષ્યને શારીરિક સુખોનો અનુભવ કરવા માટે પ્રકૃતિએ પાંચ ઈન્દ્રિયો આપી છે.

કાનથી સાંભળવું, આંખથી જોવું, નાકથી સૂંઘવું, જીભથી ભોજન કરવું અને સ્પર્શથી અનુકૂળ-પ્રતિકૂળ સ્પર્શનો અનુભવ કરવો. આ પાંચ ઈન્દ્રિયોના અનુકૂળ વિષય મળવા પર વ્યક્તિને સુખનો અનુભવ થાય છે. પ્રતિકૂળ થવા પર દુઃખનો અનુભવ થાય છે. અગર બન્નેમાં વ્યક્તિ સમભાવમાં રહે છે તો એ પાંચ ઈન્દ્રિયોનું મુંડન કરી લે છે. આજ રીતે ક્રોધ, માન, માયા, લોભમાં જો સમભાવ રાખે, જરૂરિયાતો પૂરી ન થવા પર પણ શાંત રહે છે, અપમાન મળવા છતાં પણ સ્વાભાવિક સ્થિતિમાંથી બહાર નથી જતા, કોઈ કપટીના છેતરાઈ જવા પર પણ એની સાથે સમભાવમાં રહેવું, બહુ લાભ થાય યા નુકસાન થાય તો પણ સમભાવમાં રહે છે તો એણે ચાર કષાયનું મુંડન કર્યું કહેવાય.

છેલ્લું મુંડન છે માથાનું મુંડન.

ભગવાનને પૂછવામાં આવ્યું કે જે લોચની પરંપરા છે એનો કોઈ આધ્યાત્મિક સંબંધ છે યા ખાલી પરંપરા છે ??? ભગવાને કીધું કે લોચનો સંબંધ આધ્યાત્મિક સાથે છે. શરીર અલગ છે, આત્મા અલગ છે આ ભેદજ્ઞાનની અનુભૂતિ સાથે જે લોચ કરે છે યા કરાવે છે એને મોટાં કર્મોની નિર્જરા થાય છે અને જે પરંપરા માનીને લાયારીથી લોચ કરે છે યા કરાવે છે એને મોટાં પુણ્યનું ઉપાર્જન થાય છે. અતઃ મન અને શરીરથી પાર જવાની સાધના છે કેશલુંચન. ભેદજ્ઞાનની સાથે જે લોચ કરે છે એ અનંત કર્મોનો ક્ષય કરે છે. લોચ ભેદજ્ઞાનનો અનુભવ એવમ આત્મસાત્ની સાધના છે. ભેદજ્ઞાનની ઉત્કૃષ્ટ સાધના છે - કેશલુંચન.

સંવત્સરી પ્રતિક્રમણ પૂર્વે સાધુ-સાધ્વીજીનું કેશલુંચન થવું આવશ્યક હોય છે.

- પ. પૂ. પારસમુનિ

નવલા વર્ષની પહેલી અંધારી રાત...

‘ઘુમકકડી!’ શું છે આ ઘુમકકડી? થોડા શબ્દોમાં કહું તો ઘુમકકડી એટલે અલગારી રખડપટ્ટી, રઝળપાટ! કોઈ પણ વધુ પ્લાન વિના, સમયને મુઠ્ઠીમાં બાંધ્યા વગર નીકળી પડવું! જે કોઈ વાહન મળે, જ્યાં રહેવા મળે અને જે કંઈ પણ ખાવા મળે, તેમાં સંતોષ માની, ઓછામાં ઓછી સગવડે અને ઓછામાં ઓછા આર્થિક ખર્ચે ફરવું. એના માટેનો આધુનિક શબ્દ છે ‘ઘુમકકડી. આ હિન્દી શબ્દ છે. ઘુમકકડીમાં અનિશ્ચિતતાની સાથે અનેરો રોમાંચ પણ જોડાયેલો છે. પ્રકૃતિ પ્રેમીઓ અને સાહસવીરોને ઘુમકકડી આહ્વાન કરે છે. ઘુમકકડીનો શોખ આજે વિશ્વભરમાં જોર પકડી રહ્યો છે. આપણા મહાન ઘુમકકડ રાહુલ સાંકૃત્યાયનથી લઈને આજના નીડર, સાહસી, મહિલા વિશ્વપ્રવાસી પ્રીતિ સેનગુપ્તા જેવાં લોકોએ ઘુમકકડીને નવા આયામો આપ્યા છે.

આવી જ એક ઘુમકકડીમાં કૂદી પડવાનો મેં પણ નિર્ણય કર્યો. ઘુમકકડી માટે સ્થાનો પસંદ કર્યાં, ગુજરાત, રાજસ્થાન, ઉત્તરાખંડ, જમ્મુ-કાશ્મીર, ઉત્તરપ્રદેશ, બિહાર, ઝારખંડ અને પશ્ચિમ બંગાળ. સમય નક્કી કર્યો પૂરું એક વર્ષ!

મારી યાત્રાની શરૂઆત આમ તો ૨૯ મે ૨૦૧૮થી શરૂ થઈ. ત્રણ તબક્કામાં વહેંચાયેલી આ યાત્રાનો બીજો તબક્કો જૈન કલ્યાણક ભૂમિ, અન્ય જૈન તીર્થ, ભગવાન બુદ્ધની ભૂમિ અને વચ્ચે આવતા પર્યટક સ્થળો હતાં. સમેતશિખર સુધી આવ્યા બાદ કલકત્તાની મુલાકાતે જવાનું કઈ રીતે ટાળી શકું? અને આ ઉત્કંઠાને સંતોષવા હું પહોંચી પશ્ચિમ બંગાળ! પશ્ચિમ બંગાળ અંતર્ગત આવતા અન્ય તીર્થ સ્થળો કે જ્યાં દૂર કે યાત્રામાં કે બીજી રીતે આવવું ખૂબ મુશ્કેલ હોવાથી પશ્ચિમ ભારતના જૈન યાત્રિકો અહીં સુધી નથી પહોંચતા. અરે! મારું પણ ક્યાં નક્કી હતું કે હું પશ્ચિમ બંગાળ સુધી પહોંચીશ! કલકત્તા આવ્યા બાદ બીજા સ્થળોએ જવાનું નક્કી થયું. તો અહીં હું મારા પશ્ચિમ બંગાળના અવનવા શહેરો અને જૈન તીર્થોની વાત કરીશ.

પારસનાથ રેલ્વે સ્ટેશન ટ્રેન આવતા ધમધમી ઊઠ્યું. થોડીક મિનિટોમાં પાછું શાંત. લાઉડ સ્પીકર કોઈ સ્ત્રી અથવા પુરુષના મીઠા રણકારથી ગુંજી ઉઠતું અને ફરી એ પણ શાંત થઈ જતું. નાનકડા સ્ટેશનનું પ્રતિક્ષાલય ન જાણે કોની પ્રતિક્ષામાં બેઠું હતું? કદાચ મારા જેવા

કોઈ એકલ-દોકલ મુસાફરની. ઈસુના નવા વર્ષની સવાર સમેતશિખર જૈન કલ્યાણક ભૂમિ પર સરસ વીતી અને હવે બીજી સવાર પશ્ચિમ બંગાળના મહાનગર કલકત્તામાં થવાની હતી. સમય બચાવવા આગલા દિવસે દેહરાદૂન હાવડા ટ્રેનની ટિકિટ તત્કાલમાં આરક્ષિત કરી લીધી હતી જે મને વહેલી સવારે ૭:૩૦ કલાકે મારા ગંતવ્ય સ્થળે પહોંચાડવાની હતી.

મોડી રાત્રે મધુવનથી પારસનાથ જતા જંગલના રસ્તેથી કોઈ વાહન આવવા તૈયાર ન થાય એટલે મારે ત્યાંથી વહેલા નીકળવું પડ્યું. થોડો સમય પારસનાથ રેલ્વે સ્ટેશનની બહાર ખાવાપીવામાં વિતાવ્યો. ટ્રેનનો સમય રાત્રે ૧૧:૩૦નો હતો. સામાનની ત્રણ બેગ્સ સાથે બીજે ક્યાંય જવાય તેવું ક્યાં હતું? શિયાળાની સાંજ વહેલી અંધારામાં પરિવર્તિત થઈ રહી હતી. આખરે વહેલા સ્ટેશને પહોંચી પ્રતિક્ષાલયમાં બેસવા સિવાય કોઈ ઉપાય નહોતો. હું સાત વાગ્યે સ્ટેશને પહોંચી ગઈ. પ્રતિક્ષાલય મુસાફરોથી ઉભરાતું હતું. જ્યારે પ્લેટફોર્મ પર જવલ્લે જ કોઈ મુસાફરો દેખાતાં હતાં. કારણ હતું વધતી જતી ઠંડી. અંદર જઈને બેસવા માટે જગ્યા શોધી. જાતજાતના અને ભાતભાતના મુસાફરો! બધાને પ્રતિક્ષા હતી પોતાના ગંતવ્યે લઈ જતી રેલગાડીની. પ્રતિક્ષાલયની ભીંતો સુંદર મધુબની ચિત્રકારીથી ચિત્રિત હતી.

વારંવાર વાગતું ભૂંગળું પ્રવાસીઓને સાવધ કરી દેતું. મુસાફરો સંદેશાઓને અનુસરી ખુશી સાથે ઉભા થતાં ને આગળ વધી જતાં. પ્રતિક્ષાનો અંત આવવાની ખુશીમાં મુસાફરો હળબળાહટમાં કક્ષને ખાલી કરી જતાં. એમની જગ્યા ફરી નવા આવનાર મુસાફરોથી ભરાઈ જતી. ફેરીયા, ફૂલી અને ભૂંગળાના અવાજથી સ્ટેશન જાણે કેટલીક ક્ષણો માટે કોઈ બજારમાં બદલાઈ જતું હતું. ગરમ થયેલો માહોલ ફરી થોડી મિનિટોમાં કડકડતી ઠંડી રાતોમાં હુંઠવાઈ જતો. શરીર અને મન બંને જેકેટ-મફલર-ટોપીમાં જકડાઈને ચુપકીમાં સરી જતાં. ઉતાવળા મુસાફરો વારંવાર ગાડીનો સમય જોવા આગળ પાછળ થતા હતા. ટ્રેન સમયથી જાણે વહેલી આવી જવાની ન હોય! તેમ પ્લેટફોર્મ નીચે લાંબી પટ્ટીઓની બન્ને બાજુ વારંવાર જોઈ લેતા. કેટલાક મુસાફરો મારી જેમ લાંબી પ્રતીક્ષામાં હોય તો પાટલી કે જમીન પર મસ્તીથી ઊંઘ ખેંચી લેતા. સતત વાગતા ભૂંગળાથી ખલેલ થતી

ઊંઘમાંથી કોઈક મુસાફર ડોકિયું બહાર કાઢી, સમય જોઈ, ફરી રજાઈ-બ્લેન્કેટમાં ઢબુરાઈ જતો. મારી પ્રતીક્ષાની પળો પણ લાંબી હતી. હજી ચાર કલાક ખેંચવાના હતા. ટ્રેનમાં બેસીને જ ઊંઘ ખેંચી લઈશ અને વહેલી સવારે પશ્ચિમ બંગાળ કલકત્તા પહોંચી જઈશ, એ વિચારે જ રોમાંચિત હતી. મારા વતન કચ્છના કેટલાક લોકો કલકત્તામાં રહેતા હતા એ ભાઈઓ સાથે મારા ગુરુજીએ મારા રહેવા બાબત વાત કરી લીધી હતી એટલે હું થોડી નિશ્ચિત પણ હતી. આવતી કાલનો આખો દિવસ કલકત્તા જોવા માટે મળી રહેશે એવું ધાર્યું હતું. ‘ધુમકકડી દિલ સે’ ટ્રાવેલ ગ્રુપના મારા મિત્ર કિશન બાહેતીજી જેઓ કલકત્તા રહેતા હતા એમને પણ મેં મેસેજ કરી દીધો હતો. આવતીકાલે હું કલકત્તા આવીશ, જેન ધર્મશાળામાં રોકાઈશ અને સમય મળશે તો મળવાનું પણ ગોઠવીશ એ ચર્ચા કિશનજી સાથે થઈ ગઈ હતી. સમય પસાર કરવા મેં હવે મારા ભ્રમણચંત્રનો સહારો લીધો. ઘણા દિવસના ભેગા થઈ ગયેલા સંદેશાઓ જોયા, જવાબ આપ્યા અને ફોન પર વાત પણ કરી.

પણ આ તો શિયાળાની લાંબી, કાળી, ઠંડી રાત....! આમ જલ્દી થોડી પસાર થાય? એકલ મહિલાને આમ લાંબા સમયથી બેઠેલ જોઈ ઘણા સહયાત્રીઓને કુતૂહલ પણ થયા કરતું. મારા પછી આવેલ મુસાફરો પણ એક પ્રશ્નભરી નજર છોડી પોતાની ગાડી આવતા નીકળી જતા. ત્રણ બેગ્સની આસપાસ જેકેટ અને સાલમાં જાતને સંકોચીને હું ઓટલા પર બેઠી હતી. ટ્રેનરાણીના આગમનથી સૂચના-પટલ વારંવાર ગૂંજી ઉઠતું... ‘બા મુલાહીજા..! સાવધાન..! “હાવડા કી ઓર ...ટ્રેન નંબર..પ્લેટફોર્મ નંબર.. પર આ રહી હૈ..” હોશિયાર..! દરેક સાવધ મુસાફર પોતાના ગંતવ્ય જવા તૈયાર થઈ બહાર નીકળી જતા. હું શાંતિથી મારી ટ્રેનની પ્રતિક્ષા કરી રહી હતી. દસ વાગ્યે મારી ટ્રેનનું એનાઉન્સમેન્ટ થયું. ‘દહેરાદૂન સે હાવડા કી ઓર જાનેવાલી ટ્રેન નંબર... દૂન એક્સપ્રેસ એક ઘંટા દેરી સે ચલ રહી હૈ..’ મતલબ ૧૧:૩૦ના હવે ૧૨:૩૦ થશે ! એક સહયાત્રીએ પૂછી પણ લીધું, ‘આપ કો કહાં જાના હૈ? અકેલી હૈં આપ? યહાં કબ તક અકેલે બૈઠેંગી..? બ્લાહ બ્લાહ બ્લાહ...

આવા સમયે સંજોગોને પારખી ટૂંકો જવાબ આપી ચૂપ થઈ જવું અથવા ઉપેક્ષા કરવી જ રહી. નહીં તો અવનવા સવાલો અને સલાહોનો વરસાદ વરસતો રહે.

આ યાત્રીને ખબર હતી હું ક્યારથી એકલી મારી મસ્તીમાં અહીં બેઠી છું. ૧૧ વાગ્યે એની ટ્રેનનું ભૂંગળું વાગતાં મને સલામ કરી એ સરકી ગયો. પ્રતિક્ષાલયમાં હવે હું અને બીજા બે-ચાર મુસાફરો બસ...! હું મારા સામાનને કારણે બેદરકારીથી એકાદ જોકું પણ ખાઈ શકું તેમ નહોતી. ભૂંગળું પણ હવે શાંત હતું. મોડી રાત્રે ટ્રેનો પણ ઓછી થવા લાગી. ૧૧:૦૦ વાગે બીજીવાર એનાઉન્સમેન્ટ થયું કે મારી ટ્રેન અઢી કલાક મોડી ચાલી રહી છે. હવે કલાકે કલાકે મારી ટ્રેન મોડી ચાલી રહી છે તેનું અનાઉસીંગ થતું રહ્યું. હું સમજી ગઈ હતી કે આ ‘દૂન’ ટ્રેને પોતાનો પરચો બતાવી દીધો છે. ભારતના કોઈ પણ સ્થાને જતી દૂન ટ્રેન ૧૦-૧૨ કલાક મોડી ન પડે તો એ દૂન ટ્રેન શેની? પ્લેટફોર્મ પર વાગતું ભૂંગળું મને મારી ટ્રેનથી દૂર કરી રહ્યું હતું અને મૂંઝવણના પાસમાં જકડી રહ્યું હતું. વધતી જતી ઠંડી અને ખાલી થતાં જતાં પ્રતિક્ષાલયે મને થોડી ભયજનક સ્થિતિમાં મૂકી દીધી હતી. બે-ચાર મુસાફરો પણ અઢી વાગે એમની ટ્રેન આવતા જતાં રહ્યાં. જતાં જતાં ચિંતા વ્યક્ત કરતાં ગયા કે, ‘બહનજી આપ યહાં કબ સે બૈઠી હૈં, આપકો કહાં જાના હૈ? જવાબ તો આપી દીધો, પણ અંદર કોલાહલ મચી રહ્યો હતો એનું શું? રાત્રી અને એમાંય વળી એકલતા...એનો કોઈ ફાયદો પણ ઉઠાવે એ વિચારમાત્રથી ભય લાગવા માંડ્યો. ૭-૮ ડિગ્રી નીચે ગયેલ તાપમાન હવે ૩-૪ ડિગ્રી સુધી જતું રહ્યું હતું. ઠંડીથી અને સતત બેસી રહેવાથી શરીર અકડાઈ ગયું હતું. આંખો વારંવાર ઘેરાઈ જતી. જરાક જોકો ખાઈ લઉં. એ વિચાર પણ ભય ભરેલો લાગતો હતો. કોઈ શુભેચ્છા આપી નીકળી ગયું તો કોઈની ધૂરતી નજર સાવધ કરી ગયુ.

મધ્યરાત્રી વીતી ચુકી હતી અને પ્લેટફોર્મ પર આવતી ગાડીઓનો અને અનાઉસીંગનો અવાજ પણ બંધ થઈ ગયો હતો. ખામોશીની એક એક પળ હવે ભારી જઈ રહી હતી. પ્રતિક્ષાલયમાં અચાનક કોઈ માણસનું આવી અને ડોકીયું કરી, જતા રહેવું પણ ભયસૂચક લાગતું. તો વળી ખાલી પ્રતિક્ષાલય પણ વધુ જોખમી ભાસતું. આટલા નાનકડા સ્ટેશન પર સુરક્ષા કર્મચારીની આશા રાખવી પણ અસ્થાને હતી. આવા ભયની વચ્ચે જો કોઈ મારો સાથી હોય તો તે હતો એક જ મોબાઈલ.

ભૂંગળાનો અવાજ થતાં જ આશા બંધાતી કે હવે તો ટ્રેન નજીક પહોંચી આવી હશે. પણ ‘સર્વ આશ નિરાશ.’ નવલા વર્ષની પહેલી રાત આવી ભયાવહ હશે

એવું તો વિચાર્યું જ નહોતું! અડધી રાત્રી વીતી ગઈ. સ્વસ્થ મને ત્રીજો પહોર પણ પસાર કર્યો. ભળભાખળું થવા આવ્યું. ધીરેધીરે પક્ષીઓનો કલરવ પણ સંભળાતો થયો. પરોઢ થઈ. થોડીવારે સૂર્યનારાયણ પણ રથ પર સવાર થઈને નીકળી પડ્યા પણ હું અહીં છેલ્લાં કેટલાય કલાકોથી સ્થગિત ગઈ હતી. છેલ્લાં દોઢ કલાકથી અનાઉર્સીંગ પણ બંધ હતું! ટ્રેન નીકળી તો નથી ગઈ? એવું કેમ બને? મારી અધીરાઈ વધતી ગઈ. મારી ટ્રેનનો કલકત્તા પહોંચવાનો સમય થઈ ગયેલ પણ હજી સુધી એ પારસનાથ રેલવે સ્ટેશન પર પણ નહોતી પહોંચી! ટ્રેનનું લાઈવ સ્ટેટ્સ હજી અહીં પહોંચવા માટે એક કલાક બતાવી રહ્યું હતું. તત્કાલ ટિકિટ કઢાવી દેનાર સમીરભાઈએ ના પાડવા છતાં મેં આ ટ્રેનની ટિકિટ કઢાવી. બીજી ટ્રેનોં મોડી રાત્રે ઉપડતી હતી તો કોઈક મોડી કલકત્તા પહોંચાડતી હતી. મારો આખો દિવસ ટ્રેનમાં તુટશે એવું લાગવાથી મેં આ ટ્રેનની ટિકિટ લીધી. બીજી ટ્રેનો તો મધ્યરાત્રીએ નીકળી પણ ગઈ અને કલકત્તાની નજદીક પણ પહોંચી ગઈ હશે! જ્યારે મારી ટ્રેનનો કલકત્તા પહોંચવાનો સમય થઈ ગયો હોવા છતાં, પારસનાથ રેલવે સ્ટેશન પર પહોંચવાનો પત્તો ન હતો. મારી અધીરાઈ અને ડર હવે વધી ગયા. છેલ્લી ક્ષણે એનાઉન્સમેન્ટ થાય અને પ્લેટફોર્મ બદલવું પડે તો મારી શું વલે થાય? ત્યાં તો અચાનક કાને શબ્દો પડ્યા, ‘પ્લેટફોર્મ નંબર ત્રીન પર હાવડા કી ઓર જાનેવાલી દહેરાદૂન હાવડા એક્સપ્રેસ આ રહી હૈ.’

એક કલાક દૂર બતાવતી ટ્રેન પ્લેટફોર્મ પર આવી રહી છે! એવું સાંભળી હું તો બેબાકળી થઈ ગઈ! આટલા ટૂંકા સમયમાં ત્રણ બેગ્સ સાથે ત્રણ નંબર પ્લેટફોર્મ પર કેવી રીતે પહોંચીશ? આખા શરીરે ભયની લહેરખીઓ દોડી ગઈ. હું સામાન લઈ હાંફળીફાંફળી બહાર દોડી. સુમસામ સ્ટેશન પર કોઈ ફૂલી કે મદદગાર ન દેખાયો. ફટાફટ બે બેગ્સ લઈ ફ્લાયઓવર ચડી ને બેગ્સ મુકી, ત્રીજી બેગ લેવા નીચે દોડતી ઉતરી, લઈને સીધી પ્લેટફોર્મ નંબર ત્રણ પર મૂકી પાછી ઉપર..બે બેગ્સ લઈ નીચે આવી. ત્યાં સુધીમાં તો ટ્રેન પ્લેટફોર્મ પર આવી ગઈ હતી! મારો કોચ કેમ શોધવો? ઓનલાઈન કોચ જોવાનો સમય પણ નહોતો. ચાલતી ટ્રેનમાં કોચ શોધતી સામાનને ઢસડતી માંડ માંડ મારા કોચ સુધી પહોંચી. ટ્રેન ઉપડવાની સીટી વાગી અને હું

હજી પ્લેટફોર્મ પર..! એક દરવાજેથી સામાન અંદર ફેંક્યો, બીજે દરવાજેથી ચાલતી ટ્રેનમાં ચડી! હાશ! જય હો ભારત! જય હો દૂન ટ્રેન! બાર કલાકના ઈંતજાર પછી, આઠ કલાક મોડી ચાલતી ટ્રેનને મેં પકડી તો પાડી! વાહ રે! રેલ્વે સુવિધાઓ અને સમય-સારિણી! મેં મારા હાથે જ પગે કુહાડો મારેલો તો પીડા તો ભોગવવું જ રહ્યું.

હજી તો સીટ પર સેટ થઈ શરીરને લંબાવું ત્યાં તો મારો ફોન રણકી ઉઠ્યો.

‘જ્યોતિ બહન! કલકત્તા મેં આપકા સ્વાગત હૈ! ગુડ મોર્નિંગ! કહાં પહોંચી?’

‘હે ભગવાન કિશન ભૈયા, જરા ટ્રેન કા લાઈવ સ્ટેટ્સ દેખીયે.’

‘ધત તેરી કી...! આપ તો અભી પારસનાથ રેલ્વે સ્ટેશન સે નીકલી હો? અજીબ હૈ.. મુજે તો લગા થા કિ હમ સુબહ કી ચાય સાથ પીયેંગે... અબ તો કર લો બાત..! આપ તો દોપહર તક ભી આને સે રહી! ખેર! મેં આપકે કોન્ટેક્ટ મેં રહેતા હું. હાવડા પહુંચો તબ બતા દેના. કુછ જાનના-પૂછના હો તો ભી બતા દેના. કોઈ ટિકકત હો તો મેં ગાઈડ કર દુંગા. શામ કો મિલતે હૈ કોફી પે..!’ ‘ઠીક હૈ કિશનભૈયા. હાવડા પહોંચને કે બાદ ફોન કરુંગી. અબ આપ કામ પર જાને કે લિયે ઉઠ જાઈએ ઓર મેં સો જાતી હું. રાતભર નીંદ નહીં હુઈ ન...!’

નવલા વર્ષની મારી પહેલી રાત ચોવીસ કલાકે માંડ પડી હતી...! પણ ઊગતો સૂરજ મને નિદ્રાવસ્થામાં લઈ જઈ રહ્યો હતો મારા સ્વપ્નલોક ભણી....

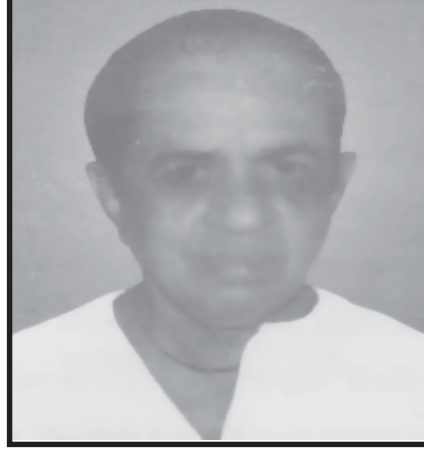
(કુ. જ્યોતિબેન મોતા મૂળે કચ્છ નાનીખાપરના વતની પણ વર્ષોથી મુંબઈમાં સ્થિર થયાં છે. પ્રવાસ, પ્રકૃતિ અને પરમ સાથેનું અનુસંધાન એમનાં જીવનમાં પ્રધાનતા ધરાવે છે. ભારતના વિભિન્ન પ્રદેશોથી માંડીને નેપાળ, ભૂતાન જેવાં દેશોનો એકલ પ્રવાસ આ સાહસિક મહિલાએ ઓછામાં ઓછા ખર્ચે વિશિષ્ટ રીતે કર્યો છે. એમની પાસે હિમાલયની ગોદમાં રખડવાના તો દુર્લભ તીર્થસ્થળોમાં ભમવાના એક અનુભવોનું ભાણું છે. તેમની કલમ અનુભવથી રચાયેલી છે એટલે એમનાં પ્રવાસના લખાણો અન્ય પ્રવાસીઓ માટે ઘણાં ઉપકારક પણ બની રહે છે. નાનીનાની વિગતોને સૂક્ષ્મત્તમ સંવેદનોથી સભર તેમનાં લખાણો ભાવકને સહપ્રવાસનો અનુભવ કરાવે છે.)

-જ્યોતિબેન મોતા

૩૦મી પુણ્યતિથિએ શ્રદ્ધાંજલિ

: જન્મ :
તા. ૨૨-૦૭-૧૯૧૯

: સ્વર્ગવાસ :
તા. ૧૫-૦૯-૧૯૯૧

પૂજ્ય પિતાશ્રી વ્રજલાલ બેચરદાસ મહેતા (વડાલવાળા)

દેહ આથમે છે પણ... દેહમાં જ દિવ્ય શાંતિ અને જેત ભર્યા હોય એનો કદી અંત થતો નથી.
વહેલી પ્રભાતે પંખીઓનું સંગીત અમને જગાડે છે ત્યારે આપનું સ્મરણ થાય છે.
મનને પવિત્ર અને આનંદવિભોર કરતો મંદિરનો ઘંટનાદ આપની હાજરીનો અહેસાસ કરાવે છે.
જુદા જુદા સ્વરૂપે આપ હંમેશાં અમારી સાથે જ છો તો પછી કેમ કહેવાય કે
આપણી વચ્ચે અંતર પડી ગયું? આપ રહેશો નિત્ય અમારા સ્મરણમાં

મુક્તાબહેન વ્રજલાલ મહેતા પરિવાર

પુત્ર - પુત્રવધૂ : હરિકિશન - ઈન્દુમતિ, જયંત - શોભના
પુત્રી : હેમલતા શશીકાન્ત પારેખ • પૌત્ર : દિવ્યેશ • પૌત્રવધૂ : દીપ્તિ
પૌત્રી : ભાવના નિમેષકુમાર શેઠ • પૌત્રીઓ : એકતા, તૃપ્તિ, હેતલ, ચીરાગ, વેજાણી • દોહીત્ર : પૂજન

જયંત વી. મહેતા

૯૦૧/૯૦૨, સિદ્ધિ હારમોની બિલ્ડિંગ, પ્લોટ નં. ૨૮, આમચી શાળા લેન,
આર.એસ. મણી માર્કેટ પાસે, તિલક નગર, ચેમ્બુર, મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૮૯. ફોન : ૩૫૯૪૬૦૧૯
મો. ૯૮૨૦૦૨૫૬૭૪ / ૯૮૧૯૯૭૧૨૧૩ / ૯૮૨૦૩૫૨૮૨૯ / ૯૮૨૦૯૨૫૬૭૪

ત્રેવીસમી પુણ્યતિથિએ શ્રદ્ધાંજલી

જન્મ : તા. ૨૯-૧૦-૧૯૪૪

સ્વર્ગવાસ : તા. ૨૩-૦૯-૧૯૯૮

અ. સૌ. ચંદ્રિકાબેન શશિકાંત વોરા

જેણે આ ધરતી પર ફૂલ જેવી સુગંધ પ્રસરાવી છે,
જેણે દુઃખ સહીને લહાણી કરી છે,
જેણે જીવનમાં ઝેર પચાવી અમૃત પિરસ્યું છે,
જેણે સ્મિત વેરીને સર્વના જીવનમાં મીઠાશ આણી છે,
જેણે મન જીવ્યું છે અને આસક્તિને હણી છે,
તેઓને મુક્તિ સમીપ હોય છે.

લી.

સ્વ. ગીરધરલાલ જીવનભાઈ વોરા

શશિકાંત ગીરધરલાલ વોરા

કેજલ શશિકાંત વોરા

સપના કેજલ વોરા

કવિતા જગદીપ શેઠ

પુનિતા રાજેન શાહ

હેત, હેતાંશી

ધતિંગ

એ બંગલાના વિશાળ કમ્પાઉન્ડના એક છેવાડે માટીની ત્રણચાર ઓરડીઓ એક હારમાં આવેલી હતી. તેમનાં માથાં પર ઘાસ છાયેલું હતું અને પછી તેના પર મોટાં તાડપત્રો મૂકી દોરીથી તે બાંધી દીધેલાં હતાં. ઝૂંપડીઓનાં બારણાં વાંસની ખપાટોનાં બનેલાં હતાં. હવે ઉનાળો નજીક આવ્યો હતો અને ખપાટો પર લીંપેલી માટી ખરી ગઈ હતી; અને એની તિરાડમાંથી સાંજનો પવન ઝૂંપડીમાં પ્રવેશી શકતો. દિવસ ગરમ રહેતો, પણ રાત સારી પેઠે શીતળ થઈ જતી અને હવામાનના વધુ પડતા આ ફેરફારની અસર તળે ચોકઠામાંથી ક્યાંક છૂટી પડી ગયેલી વાંસની ખપાટો હળવો કિચૂડાટ કરતી. બુદ્ધા દેવજીએ એને પીંજરામાં પુરાયેલા વાંસનું સંગીત કહ્યું ત્યારે નાનકડી હીર ખુશ થઈ ગઈ. આમ તો મમ્મીએ તેને આ તરફ આવવાની ઘણી વાર ના પાડી હતી, પણ આજે પવનમાં હાલતાં પાંદડાંના ધીમા સરસર અવાજ સાથે કશીક સુગંધ ગાતી હોય તેમ તેને લાગ્યું અને એથી તે ત્યાં ખેંચાઈ હતી. બહુ પવન આવે ત્યારે ઉપરથી નીચે સુધી પાંદડાં જોરથી ઝૂલો ખાય, ડાળીઓ વીંઝાય ને એકમેક સાથે અથડાઈ તડાક-તડાક અવાજો કરે.... એવે વખતે હીરને લાગતું કે ઝાડ ગાય છે ને નાચે છે. એક વાર પહોળાં પાન વચ્ચેથી પવન જોરથી વહી ગયો અને બે પાન આપસમાં અથડાયાં ત્યારે ટપાક એવો ઘેરો મંદ અવાજ આવ્યો. તે ઘરનાં બારણામાં મમ્મી સાથે ઊભી હતી અને તેણે એકદમ ખુશ થઈ જઈને મમ્મી તરફ ફરીને કહ્યું : ‘પાંદડાં તાળી પાડે છે!’

‘એ તાળી નથી, પાંદડાં કદી તાળી પાડે નહિ. એ તો પવનને લીધે અવાજ થાય છે,’ મમ્મીએ સાવચેતીથી, હસીને કહ્યું : પણ હીરને એ બહુ લૂખું-સૂકું લાગ્યું. મમ્મી ને પપ્પા બંને આમ જ

કહેતાં. પવન એટલે પવન, તે કાંઈ વાંસળી નહિ. પાંદડાં એટલે પાંદડાં. પછી તે સાવ કૂણા નાનકડાં હોય કે પીળાં ને ઘરડાં ખખ્ખ હોય. પાંદડાં તે પાંદડાં, તે કાંઈ ડાળીની પાતળી આંગળીઓ નહિ.

મમ્મી ને પપ્પા દરેક વસ્તુને તેના નામે જ ઓળખતાં અને હીર બીજું નામ આપવા જાય ત્યારે સ્પષ્ટ ના પાડતાં, ‘આપણે આરોપિત સત્ય નહિ, અવસ્તુગત સત્ય શોધવાનું છે -’ એમ તેઓ મિત્રો સાથેની ચર્ચાઓમાં કહેતાં. હીર તેમની વાતો સમજતી નહિ, પણ તેને કાને વારંવાર ‘બૌદ્ધિકો’ અને ‘સત્યની શોધ’ અને ‘મુક્ત ચેતના’ જેવા શબ્દો અથડાતા. મમ્મી ને પપ્પા બંને વિજ્ઞાની હતાં અને વિવિધ સંશોધનો કરતાં હતાં. સવારસાંજ, બપોરરાત તેઓ કામમાં, પુસ્તકોમાં, ચર્ચામાં ડૂબેલાં રહેતાં. અલબત્ત, મમ્મીએ દિવસના ત્રણ કલાક હીરને આપવા જ, એમ નક્કી કરેલું. અને એ વખતે બીજા બધા કામ છોડી, મહેમાનો આવ્યાં હોય તો તેમનેય મૂકી તે હીર સાથે બગીચામાં ફરવા જતી. મા તરીકેની ફરજ વિશે તે ઘણી સભાન હતી અને પોતાના કામના રોકાણ કે વ્યવસાયને લીધે હીરના વિકાસમાં સહેજ પણ ક્ષતિ ન આવવી જોઈએ, એમ તે દૃઢપણે માનતી. તેના પપ્પા પણ રોજ તેની સાથે થોડો વખત ગાળતા. તે બહુ નાની હતી ત્યારે તેની સાથે ઘોડો ઘોડો રમતા, પછી ચિત્રોવાળી ચોપડી સાથે વાંચતા, અને હવે તેના અભ્યાસમાં મદદ કરતા.

આમ છતાં કંઈક ખૂટતું હતું. અથવા હીરને એમ લાગતું કે કંઈક ખૂટે છે. શું - તેની તેને સમજ નહોતી પડતી. તે હજુ ઘણી નાની હતી અને થોડા શબ્દોનો જ હજુ તેને આત્મીયપણે પરિચય થયો હતો. વિજ્ઞાની માબાપની દીકરી હોવા છતાં, ‘આ એટલે આ,’ ‘અહીં’, ‘આમ’, એવી સ્પષ્ટતા તેને હજુ મળી નહોતી. તેને પડછાયા પહાડ જેવા લાગતા,

ફૂલ પરીના હાસ્ય જેવું લાગતું અને વરસાદ આવે ત્યારે ફૂલો પલળી જશે અને પરીઓને શરદી થશે એવી તેને બીક લાગતી હતી. પણ આ વાત તે કોઈને કરી શકે તેમ નહોતી. ઘરમાં તેના જેવડું બીજું કોઈ નહોતું. તેને સાચવનારી આયા દૂધમાં પ્રોટિનેક્સ બરોબર હલાવીને તેને આપતી અને ખુલ્લી હવામાં તેને ફરવા લઈ જતી. પણ તે આકાશમાં પડેલાં ચમકદાર કાણાંઓ વિશે અને પાણીમાં તરતી જતી શાંતિ વિશે કશું જ નહોતી જાણતી.

તેથી જ આજે તે અજાણી સુગંધથી ખેંચાઈને કમ્પાઉન્ડના પાછલા ભાગમાં ચાલી ગઈ અને દેવજીએ વાંસના કિચૂડાટને કિચૂડાટ ન કહેતાં સંગીત કહ્યું ત્યારે તેને થયું કે અહીં કોઈક એવું છે જેની સાથે સમાનભાવે વાત કરી શકાય.

બુદ્ધો દેવજી એક નવી ખાટલી પર બેઠો હતો. ખાટલી એક મોટા લીમડાના ઝાડ તળે હતી. લીમડાને ઘણાંબધાં સફેદ ફૂલ બેઠાં હતાં. પવનનો એક ઝપાટો આવતાં સંખ્યાબંધ ફૂલો નીચે ખરી પડ્યાં અને એક મદમધુર સુગંધ હવામાં ફેલાઈ ગઈ.

આ સુગંધ આજ પહેલાં હીરે કદી જાણી નહોતી. તેણે નવાઈ પામીને પૂછ્યું : ‘એ શું છે દાદા?’ અને દેવજીએ આનંદથી કહ્યું : ‘તું આવી એટલે આ લીમડો ને એનાં ફૂલ બહુ રાજી થયાં, બેટા!’

ઝાડ કાંઈ માણસ નથી. ઝાડને જોઈને આપણે રાજી થઈએ, પણ ઝાડ કાંઈ આપણને જોઈને રાજી ન થાય - મમ્મીએ એક વાર કહેલું. ઝાડ રાજી ન થાય, ઝાડ નાચે નહિ, ખુશ થઈને તાળીઓ પાડે નહિ, મૂગું મૂગું ઊભું રહે.

પણ હીરની વાત જુદી હતી. સહેજ વિચાર કરીને તે બોલી : ‘ઝાડ બોલી તો શકે, ખરું ને દાદા?’

દેવજીની ધોળી દાઢી સાંજની હવામાં ફરફરી રહી અને વૃદ્ધાવસ્થામાં પણ સહેજે ઝાંખી નહિ પડેલી તેની આંખો કશાક રહસ્યથી ચમકી રહી. તેણે પૂછ્યું

: ‘તે સાંભળ્યું છે કદી?’

‘હા, એક વાર - બપોરે.’

એ બપોર છે એમ ખબર ન પડે એવી બપોર હતી. કાળાં કાળાં વાદળથી વીંટળાયેલી અને બધો તડકો ખોઈ બેઠેલી બપોર. હીર ઘરનાં પગથિયાં પાસે ઊભી હતી. ચારે બાજુ ધોર સ્તબ્ધતા હતી. બધું જાણે કોઈક ચુપકીદીની કેદમાં પુરાઈ ગયું હતું. ક્યાંય હલનચલન નહિ, અવાજ નહિ, ગતિ નહિ, કિરણ નહિ, છાયા નહિ...

અને પછી વરસાદનું એક બુંદ ટપક્યું, બીજું ટપક્યું, ત્રીજું ટપક્યું. અને ઘર સામે ઊભેલો પીપળો જે રીતે ટપટપ કરી ઊઠ્યો તે સાંભળીને હીરને થયેલું કે એ ચોક્કસ વરસાદને કશું કહે છે.

એ વાત તે ભૂલી નહોતી, પણ મમ્મીને એ કહેવાની તેની હિંમત ચાલી નહોતી.

આજે દેવજીની આંખોમાં આંખ માંડી નિર્દોષતાથી તેણે કહ્યું : ‘હા, એક વાર મેં પીપળાને બોલતાં સાંભળેલો.’ પછી અચાનક તેને કાંઈક સૂઝ્યું ને તેણે પૂછ્યું, ‘વાદળાં એ આકાશનાં ઝાડ છે, દાદા?’ દેવજીએ ડોકું ધુણાવ્યું ને તે હસ્યો : ‘અને વરસાદનાં ટીપાં એ તેનાં ધોળાં ધોળાં ફૂલ છે.’

હીરને થયું કે વરસાદનાં ટીપાંને ઝાડ પર વરસવું ગમતું હશે, પણ એને કાદવકીચડમાં પડવાનું તો સહેજે નહિ ગમતું હોય. તે મનમાં જ હસી.

અચાનક જ, ખાટલા પાસે ઢોળાયેલા પાણીનું એક નાનું ખામણું ભરાયું હતું, તે અત્યંત તેજસ્વી સોનેરી રંગથી એવું ઝળક ઝળક થઈ ઊઠ્યું કે હીરના મોંમાંથી એક નાનકડી ચીસ નીકળી ગઈ: ‘એ શું છે, દાદા?’

‘એ સૂરજ છે, દીકરી! સૂરજ નીચે આવ્યો છે, પાણી સાથે રમવા.’

હીરે મોં ઊંચું કરી પશ્ચિમ દિશા ભણી જોયું. લીમડાનાં ઝીણાં ઝીણાં પાન વચ્ચેથી સૂર્યનો તેજસ્વી લાલ ગોળો દેખાયો.

દેવજી સાથે તેને મજા આવી ગઈ હતી અને તે જે મનમાં આવે તે સીધેસીધું બોલી શકતી હતી. તેણે પૂછ્યું : ‘સૂરજ શું છે, દાદા?’

દેવજીએ સૂરજ તરફ જોયું, અનાયાસ સંધ્યાવંદન કરતો હોય એમ તેના હાથ જોડાયા ને તેણે કહ્યું : ‘સૂરજ ભગવાનનું મોં છે, બેટા!’

ભગવાન -

એક વાર આયાએ તેને આ શબ્દ આપેલો, પણ પોતે હજી તેની સાથે દોસ્તી કરે તે પહેલાં મમ્મીએ એ શબ્દને લઈને બહુ દૂર ફેંકી દીધો હતો.

ભગવાન શબ્દ તેને ગમ્યો. ‘ભગવાન આકાશમાં છે?’ તેણે પૂછ્યું.

‘આકાશમાં અને પૃથ્વી પર - બધે જ ભગવાન છે.’ દેવજીનો અવાજ મૃદુ થઈ ગયો.

‘બધે જ? આ લીમડામાં પણ?’

‘આ ખરી પડેલાં ફૂલમાં પણ. આ ઘાસમાં, આ પાણીમાં તરતા પ્રકાશમાં, આ ટુકડામાં પણ.’ દેવજીએ પાસે પડેલી એક સુકકી વાંક વળાંકવાળી કાળી ડાળીનો ટુકડો હાથમાં ઊંચક્યો. ‘આ ટુકડામાં પણ.’

હીરે એ ટુકડો હાથમાં લીધો ને એને હેરવીફેરવીને જોયો : ‘આમાં ભગવાન છે?’

‘કણકણમાં ભગવાન જ છે...’ વૃદ્ધે તેનો હાથ હીરના માથા પર મૂક્યો. હીર ચુપચાપ સાંભળી રહી. ‘ભગવાન હજારો જુદી જુદી બોલીઓમાં વાત કરે છે; અને ઝાડપાન પણ તેમની એક બોલી જ છે. એની મારફત તે આપણી સાથે વાતો કરે છે.’ દેવજીએ ફરી કહ્યું અને પછી તે મૌન થઈ ગયો અને હીરને લાગ્યું કે એનું ચૂપ હોવું તે કશાક સંગીતમાં ઓગળી જાય છે. તે વધુ ચૂપ થઈ ગઈ અને તેને ઘાસની પત્તીઓ, માટીમાં પડેલા કાંકરા, સૂરજનું છેલ્લું કિરણ અને આકાશનો નીલ-ઘેરાતો રંગ અશ્રાવ્ય સૂરે ગાતાં સંભળાયાં.

છેવટે સૂરજ આથમી ગયો અને ઝાડનાં પાંદડાં ને ફૂલ એકમેકમાં લપાઈ ગયાં ત્યારે તે ઊભી થઈ.

તેને કંઈક યાદ આવ્યું ને તેણે પૂછ્યું : ‘દાદા, તમને મોડું નથી થયું?’

‘મોડું? શાનું મોડું, બેટા?’

મમ્મીને-પપ્પાને હંમેશાં મોડું થતું.

કેટલી વાર તેઓ કહેતાં - ‘બહુ મોડું થઈ ગયું.’ આજે પોતાનેય મોડું થઈ ગયું હતું :

‘આ લીમડાને કદી મોડું નથી થતું,’ દેવજી લહેરથી હસ્યો ને પછી હીર લાકડાના ટુકડાને અને ખરી પડેલાં ફૂલને લઈને ઘેર ચાલી ગઈ.

એ રાતે તેણે પોતાની એક જૂની ઢીંગલીને રેશમી ઓઢણી પહેરાવી હતી તે કાઢી લઈને રૂમના ખૂણામાં પાથરી; એ પછી તેના પર સુકકી ડાળીનો ટુકડો ગોઠવ્યો અને તેની પાસે લીમડાનાં ચીમળાઈ ગયેલાં ફૂલ તે મૂકવા જતી હતી ત્યાં તેની મમ્મી રૂમમાં આવી અને ચમકીને ઊભી રહી : ‘શું કરે છે, હીર?’

‘ભગવાન સાથે વાતો કરું છું.’

ભગવાન! મમ્મીના કપાળમાં કરચલી પડી. તે આગળ આવી. એક હાથે તેણે હીરની આંગળી પકડી તેને ઊભી કરી અને બીજા હાથે તેણે લાકડાનો ટુકડો હળવેથી ઊંચકી લીધો : ‘આ તો લીમડાની તૂટેલી ડાળખી છે -’ તેણે હીરને સમજાવતાં કહ્યું અને, ‘આવો કચરો ઘરમાં એકઠો ન કરવો જોઈએ,’ એમ કહી તેણે એને બારીની બહાર ફેંકી દીધો. એમ કરતાં તેને દુઃખ થયું, પણ પોતાની દીકરી ભાવધેલી, અંધશ્રદ્ધા અને પૂર્વમાન્યતાઓથી પકડાયેલી, પરંપરાદત્ત સંસ્કારોમાં જકડાયેલી બને એવી તેની ઈચ્છા નહોતી. તે તો ઈચ્છતી હતી કે હીર મોટી થઈને પદાર્થોનું અને મનુષ્યોનું, જીવનનું અને દુનિયાનું સત્ય શું છે તે જાતે જ શોધી કાઢે.

હીરને આજે તેણે પોતે જ દૂધ પિવડાવ્યું, તેને માથે વહાલથી હાથ ફેરવી પથારીમાં સુવડાવી અને પછી બાળગીતોની એક રેકર્ડ વગાડી... અને નજીક આવી ઊભેલા પતિને કહ્યું : ‘છોકરી કોને ખબર આવા ધતિંગ ક્યાંથી શીખી લાવે છે!’

- કુંદનિકા કાપડિયા

ભાવપૂર્વક શ્રદ્ધાંજલિ

સ્વ. જીતેન્દ્ર કાંતિલાલ મહેતા
જીતુભાઈ (ફેસવાલા)
(છોડવડી હાલ મુલુંડ)

જન્મ તારીખ : ૨૨-૧૧-૧૯૫૫
સ્વ. તારીખ : ૦૪-૦૯-૨૦૨૦

અંજલી આપતા હૈયું તૂટે છે, શ્રદ્ધાંજલિ લખતા શબ્દો ખુટે છે.
કુદરત ના ખજાનાને ખોટ પડે ત્યારે, વિદાતા પણ ધરતી ના પુષ્પોને ચુંટે છે.

વ્હાલ ના વડલા જેવું આપનું અસ્તિત્વ તો અમારી વચ્ચે નથી,
પરંતુ એ વડલાની શીતળ છાયા સમાન આપના દ્વારા થયેલું જીવન ઘડતર અને
સંસ્કારોનું સિંચન, સંઘર્ષ પ્રત્યે સકારાત્મક જીવનશૈલી અને સમતાભાવ
અમારા માટે પથદર્શક, પ્રેરણાદાયી અને આશીર્વાદરૂપ બની રહે એ જ પ્રાર્થના

:: પ્રેમાળ પરિવાર ::

સ્વ. કાંતિલાલ કપુરચંદ મહેતા પરિવાર

માતા	:- મંજુલાબેન કાંતિલાલ મહેતા
ધર્મપત્નિ	:- માયા જીતેન્દ્ર મહેતા
ભાઈ-ભાભી	:- હર્ષા ભરત મહેતા / દિપા પરાગ મહેતા
બહેન-બનેવી	:- મીના હર્ષદરાય વારીયા / હર્ષા પ્રદીપકુમાર મહેતા / નયના કુમાર ઐચર
પુત્ર-પુત્રવધુ	:- ઉર્વી કેજલ મહેતા / નિકિતા પારસ મહેતા
ભત્રીજા-ભત્રીજી	:- ઋષભ, હિરલ, દેવાંશી, હિલોની
ભાણેજ	:- વિરલ, વિશાલ, સૂરજ, વિજય, મયુર, કૃપા, રીટા, નેહા
પૌત્રી-પૌત્ર	:- હસ્તી, હિયાંશ

નારી જગૃતિ

નાનકડી ખોલીમાં ઉદાસી પોતાની છાયા ફેલાવતી જતી હતી. કોરોનાની શરૂઆતના દિવસોમાં તો 'મિની વેકેશન' મળ્યું હોય એવું ત્રણેને લાગેલું. માલાના પતિ શંભુએ ખુશ થતાં કહ્યું હતું, 'અમારી ફેક્ટરીના માલિકે કહી દીધું કે હમણાં એકાદ અઠવાડિયું તમે કોઈ કામ પર નહીં આવતા. કામ પર નથી જવાનું પણ પગાર તો મળશે હં!'

'મને પણ બ્યુટી પાર્લર વાળાં સુષમા મેડમે આવવાની ના પાડી છે. આજે આ ૨૦૦૦ રૂપિયા આપ્યા અને કહ્યું કે, જરૂર પડે તો બીજા પૈસા લઈ જજે પણ હમણાં થોડા દિવસ પાર્લર બંધ રાખવું પડશે.'

'ચાલો, સારું થયું. ચોમાસું આવતાં પહેલાં ઘરનાં નાનાં-મોટાં રિપેરિંગનાં કામ કરવાનાં હતાં એને માટે હવે મને ટાઈમ મળશે.' દીકરો જરા નારાજ થઈ ગયો હતો.

'મારે તો નોકરીનો ઈન્ટરવ્યૂ આપવા જવાનું હતું એ કેંસલ થઈ ગયું. હવે કોણ જાણે ક્યારે વારો આવશે?'

પણ દિવસોનાં અઠવાડિયાં થયાં ને અઠવાડિયાંના મહિના. આ કાળમુખો કોરોના ક્યારે જશે અને ક્યારે જિંદગી પૂર્વવત્ થશે એ સવાલનો જવાબ કોઈની પાસે નહોતો. શંભુએ કેટલાય સાથીઓને ફોન કર્યા - ક્યારથી કામે ચઢવાનું છે, ખબર છે? એક વાર તો ફેક્ટરી સુધી આંટો પણ મારી આવ્યો પણ ગેટ પર મોટું તાળું જોઈને પાછો ફર્યો. ભવિષ્યની ચિંતામાં એ અને મનીષ બંને સૂનમૂન થઈ ગયા હતા. એમ તો માલાને પણ ચિંતા થવા લાગી હતી પણ એટલું સારું હતું કે, એને તો એક દિવસ મેડમે ફોન કરીને બોલાવી હતી, 'માલા, તું કાલથી આવવાનું ચાલુ કર. મારે ઓનલાઈન ક્લાસ ચાલુ કરવા છે એટલે

તારી મદદની જરૂર પડશે.' ઓનલાઈન ક્લાસ કેવા હોય એ તો માલાને ખબર નહોતી પણ એને હંમેશાં નવું નવું જાણવાની, શીખવાની ઘગશ રહેતી. એ કાયમ ધ્યાનથી મેડમને કામ કરતાં જોયા કરતી અને પછી એ પ્રમાણે કરવાની કોશિશ કરતી.

'અરે વાહ, માલા, હવે તો તું સરસ આય બ્રોઝ કરે છે અને ગ્રાહકને કરેલું મસાજ પણ બહુ પસંદ પડે છે વેરી ગૂડ.' પ્રોત્સાહનના આવા શબ્દો જાણે એનામાં પ્રાણવાયુ પૂરતા અને એ બમણા ઉત્સાહથી કામ કરતી. ઓનલાઈન ક્લાસમાં મેડમ પર્સ બનાવવાનું, કાપડનાં ફૂલ બનાવવાનું, અત્તર બનાવવાનું અને કેટલીય વેસ્ટ ચીજોમાંથી બેસ્ટ બનાવવાનું શીખવતાં. આ બધું શીખતી વખતે માલા કોરોનાને અને ઘરની મુશ્કેલીઓને સદંતર ભૂલી જતી.

મેડમ ક્લાસ શરૂ કરે એ પહેલાં એ જરૂરિયાતની દરેક વસ્તુ વ્યવસ્થિત રીતે ટેબલ પર ગોઠવી દેતી. ક્લાસ પત્યા પછી બધી સાફસૂફી કરીને એ નીકળે ત્યારે મેડમ એના હાથમાં ૫૦૦ રૂપિયા મૂકતાં. પોતાની કમાણી પર ઘર ચાલે છે એ વિચારીને માલા આનંદ અનુભવતી પણ એક દિવસ એ કામ પર આવી ત્યારે એનો ચહેરો કાળોઘબ્બ થઈ ગયેલો હતો.

'શું થયું માલા? તબિયત તો સારી છે ને? જરા પણ શરદી, ઉધરસ કે તાવ જેવું લાગે તો કહેજે હં!'

જવાબ આપતાં માલા રડી પડી, 'મેડમ શહેરમાં રહીને ખર્ચા કાઢવા ભારે પડે છે એટલે હવે અમારે ગામ જવું પડશે. મારો વર કહે છે કે, જેમ બને તેમ જલદી નીકળી જઈએ. નહીંતર અહીંયાં જ ફસાઈ જઈશું.' પચ્ચીસ વર્ષો

સુધી શહેરની સુખદ જિંદગી જીવ્યા પછી હવે પાછાં ગામ જવાનું માલાને બહુ આકરું લાગતું હતું. નાનકડું, ગંદું ગામ, સંકુચિત, જુનવાણી લોકો - આ બધામાં શી રીતે રહેવાશે? સાવ નાના ખેતરમાં ઉપજ કેટલી થશે? આવા વિચારો એના પગને અને મનને રોકી રહ્યા હતા પણ એય સમજતી હતી કે ગયા વિના છૂટકો નથી. પાંચ દિવસે લાંબો પ્રવાસ પૂરો કરીને ઘરે પહોંચ્યાં.

હવે શું કરવું એ સૌએ સાથે મળીને વિચારવાનું હતું. ગામની બધી સ્ત્રીઓ ઘરકામ આટોપીને ખેતરોમાં કામ કરતી એટલે માલાને ભાગે પણ ખેતરે જવાનું આવ્યું. શંભુએ બાજુમાં કરિયાણાની દુકાનવાળાને મદદ કરીને થોડી આવક ઊભી કરવાનો પ્રયત્ન કર્યો. બાજુના શહેરમાંથી કોઈને પણ ચીજ લાવવી હોય તો એનું મહેનતાણું લઈને લાવી આપવાનું કામ મનીષે માથે લીધું.

ખેતરમાં કામ કરતી બધી સ્ત્રીઓ ભેગી થઈ રોટલો ખાવા બેસતી ત્યારે માલા ઘણી વખત સુષમા મેડમની, બ્યુટી પાર્લરની અને ઓનલાઈન ક્લાસની વાતો કરતી. બધી બહેનો મુગ્ધભાવે આ બધું સાંભળતી. એક દિવસ નવી પરણીને આવેલી સોનલે કહ્યું, 'ભાભી, અમને પણ આવું નવું નવું શીખવોને!'

જોતજોતામાં આ વિચારબીજમાંથી મોટું વટવૃક્ષ બનશે એવી કોઈને કલ્પના પણ ક્યાં હતી? ઝટઝટ કામકાજથી પરવારી સ્ત્રીઓ માલાની લાંબી પરસાળમાં ભેગી થતી. બે બહેનોને ઘરે સીવવાના સંચા હતા. યુ-ટ્યૂબ પર માસ્ક બનાવવાની રીત જોઈ પાંચ-છ બહેનોએ માસ્ક બનાવવાના શરૂ કર્યા. સોનલને મધુબની પેઈન્ટિંગ આવડતું હતું. એ માસ્ક પર પેઈન્ટિંગ કરવાના કામમાં લાગી.

'મને અત્તર બનાવતાં તો આવડે જ છે તો એવી જ રીતે

સેનેટાઈઝર બનાવવું અઘરું નથી.' માલાએ કહ્યું ને થોડી બહેનોને એ કામ શીખવ્યું. ઉંમરલાયક લોકો પણ હવે સેનેટાઈઝર બોટલમાં ભરવામાં મદદ કરવા માંડ્યા. મનીષે આ બધી વસ્તુઓ ઓનલાઈન વેચાણ માટે મૂકી અને અત્યંત ઉત્સાહજનક પ્રતિભાવ મળવા લાગ્યો.

'માલાભાભીએ આવીને આપણને સૌને પોતાની કમાણી કરવાનું શીખવ્યું, આપણા કામને ગૌરવ અપાવ્યું. આપણે બધાં એમનાં આભારી છીએ.' સોનલે ગામલોકો વચ્ચે કહ્યું ત્યારે માલાની આંખો હર્ષાશ્રુથી છલકાઈ ગઈ.

મેં કદી વિચાર્યું નહોતું કે તમારા બધાનો આટલો સહકાર મળશે. હજી તો આપણે ઘણું ઘણું કરવાનું બાકી છે. આજે હું એક નવું સૂત્ર આપું છું. બધાં મારી સાથે બોલો - 'હમ કર સકતે હૈં, હમ કરકે દિખાયેંગે' તે દિવસે એ નાનકડા ગામાં ગૂંજેલા ગગનભેદી નાદથી સ્ત્રીચેતનાની લહેર ફરી વળી.

(અપર્ણા મહાજનની મરાઠી વાર્તાને આધારે)

- આશા વીરેન્દ્ર

Very nice poem in Gujarati

મળ્યું એ 'માણવા'ની પણ મજા છે,
ના મળ્યું એ 'ચાહવા'ની પણ મજા છે!!

એકમાં એક ઉમેરો તો બે થાય
એવું 'શિક્ષક' શિખવાડી ગયા, પણ
બેમાંથી એક બાદ કરો તો એકલા થઈ જવાય
એવું 'જિંદગી' શિખવાડી ગઈ!

કળિયુગની આ દુનિયાદારી છે,
રમત રમતાં માણસ 'ગમી' જાય
ને ગમતા માણસ જ 'રમત' રમી જાય!

ઘણા લોકો માટે હું 'સારો' નથી હોતો...
પણ તમે જ કહો, ક્યો એવો દરિયો છે,
જે 'ખારો' નથી હોતો...

સોરઠ વિશાશ્રીમાળી ૨૧ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૧

દ્વિતીય પુણ્યતિથિએ હાર્દિક શ્રદ્ધાંજલિ

જન્મ:
તા. ૧૫-૩-૧૯૩૮

સ્વર્ગવાસ:
તા. ૨૮-૮-૨૦૧૯

સ્વ. શ્રી લલીતભાઈ ઓધવજી શેઠ

તમારા મધુર સ્મરણો અંકિત છે અમારા હૃદયમાં
તમારા કર્મોની સુવાસ જીવંત છે અમારા શ્વાસમાં
સદેહ તમે નથી એ સચ્ચાઈ છે પણ તમારી યાદ
રહેશે સદા જીવંત અમારા અસ્તિત્વમાં
આપનો પ્રેમાળ સ્વભાવ અમારા માટે આજીવન પ્રેરણાદાયક બની રહેશે
સદ્ગતના આત્માને સ્મૃતી-પુષ્પ અર્પણ

પ્રેમાળ પરિવાર

ધર્મપત્નિ : જશવંતી લલીતભાઈ શેઠ
પુત્ર-પુત્રવધૂ : જશ્મીન-ઉષ્મા - વિપુલ - જ્યોતી
પુત્રી-જમાઈ : માયા - દિનેશ
પૌત્ર-પૌત્રી : પ્રતીતી-સલોની, પલક-પ્રથમ
દોહીત્રી : મનાલી-જીનલ

: સૌજન્ય :

સિદ્ધિ એન્ટરપ્રાઈસ

૧૦૨-સ્ટીલ સેન્ટર, અમદાવાદ સ્ટ્રીટ,
કર્નાક બંદર, મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૦૯

Mob: JASMIN : 9821037580
VIPUL: 9323250022
TEL. OFF.: 23486586
23486587

આચાર્ય વિજય રાજહંસસૂરિશ્વરજી

બાળકનો માસાનુમાસિક વિકાસ

સપ્તમ માસ : સાતમા માસમાં ગર્ભના બધા જ અંગ પ્રત્યંગ સુસ્પષ્ટ રીતે વ્યક્ત થાય છે તથા સંપૂર્ણ બુદ્ધિ પ્રાપ્ત થાય છે.

આહાર : કીર સવિશેષ લેવી, ઓથમીર જીરાના લાડુ ખાવા, જીરૂ, સાકર અને ઘી લેવું. ગુલકંદવાળું દેશી ગાયનું તાજુ દૂધ લેવું.

ભક્તામર સ્તોત્ર સવાર, બપોર, સાંજ ૧-૧ વાર બોલવું.

સર્વાંગ માટે : ઐં હ્રીં અહૈં શ્રી પાર્શ્વનાથાય નમઃ

મંત્ર : પદ્માવતી દેવીનો મંત્ર : ઐં હ્રીં ઐં ક્લીં શ્રી પદ્માવતીદેવ્યૈ નમઃ

શ્રી ગૌતમ સ્વામિનો મંત્ર : ઐં હ્રીં શ્રી અરિહંત ઉવજ્ઞાય શ્રી ગૌતમસ્વામિને નમઃ

ઐં હ્રીં ઐં ક્લીં શ્રી પદ્માવતીદેવ્યૈ નમઃ

ભક્તામર ગાથા : ૩૧- સર્વત્ર સન્માન મળે છે. (being respected by

every one)

વાંચન : તીર્થ દર્શન-ભારતભરના તીર્થોના પુસ્તકમાંથી દર્શન કરવા. દરેક તીર્થના દર્શન કરીને નમો જિણાણં જિઅભયાણં બોલવું. વિવિધ તીર્થો બતાવતો વિડીઓ જોવા.

રસ : દરેક રસ સપ્રમાણ.

અષ્ટમ માસ : આઠમા માસમા ગર્ભના શરીરનું ઓજ અસ્થિર હોય છે. અતઃ ક્યારેક તે માતાના શરીરમાં તો ક્યારેક બાળકના શરીરમાં રહે છે. તેથી ક્યારેક માતા પ્રસન્ન તો ગર્ભ મ્હાન રહે છે તો ક્યારેક ગર્ભ પ્રસન્ન તો માતા મ્હાન રહે છે. ઓજ એ આપણા શરીરનું તેજ, આત્મા છે. ગર્ભનું બળ આ ઓજ પર જ ટકેલું હોય છે. માટે ઓજનું રક્ષણ આ મહિનામાં ખાસ કરવું.

આહાર : ઓજ વર્ધક આહાર જેવાકે ઘીવાળું દેશી ગાયનું તાજુ દૂધ લેવું. ઘઉંનો શીરો, પૂરણાપોળી, દૂધીની ખીર, ફલ ધૂત, શતાવરી ધૂત, અશ્વગંધા ધૂત લેવું.

કલ્યાણમંદિર સ્તોત્ર સવાર, બપોર, સાંજ ૧-૧ વાર બોલવું.

મંત્ર : નાભિની નિર્વિકાર વૃદ્ધિ માટે : ઐં હ્રીં અહૈં શ્રી શાંતિનાથાય નમઃ

ભક્તામર ગાથા : ૨૮-બધા જ મનોરથો સિદ્ધ થાય છે. સૌભાગ્ય, કીર્તિ અને લક્ષ્મી ની વૃદ્ધિ થાય છે. (fulfilling wishes & increasing fame, fortune & wealth)

વાંચન : નેમિનાથ, પાર્શ્વનાથ, મહાવીરસ્વામિ ભગવાનના જીવન ચરિત્રો વાંચવા. તેમના સ્તવનો, સ્તુતિ, થોય અને સજ્ઞાય વાંચવી.

રસ : દરેક રસ સપ્રમાણ.

નવમ માસ : નવમા મહિનામાં જે બાળકનો જન્મ થાય છે તે યોગ્ય ગણાય છે. તે ગર્ભસ્થ બાળક નવમા વિ. મહિનામાં જન્મે છે અને જન્મ્યા પછીની આજીવિકા ધાવણ વિ. તે જ્યાં સુધી મેળવતો નથી ત્યાં સુધી પોતાના પૂર્વજન્મનાં કરેલાં કર્મોને તથા ગર્ભાવાસના સુખ દુઃખને પણ તે યાદ કરે છે. આચાર્ય ચરકાનુસાર નવ માસ થયા પછી, તેના પછીનો કોઈપણ દિવસ પ્રસવકાલ માનવામાં આવે છે. સામાન્ય રીતે નવ માસ અને ઉપર સાડા સાત દિવસને (૨૭૭) સાડી બસ્સો સિત્યોતેર દિવસ) પ્રસવકાલ માનવામાં આવે છે આમાં વધ ઘટ સંભવ છે.

નવમા, દશમા, અગિયારમા કે બારમાં મહિનામાંથી કોઈ પણ એક મહિનામાં જે ગર્ભ જન્મે છે તેને પ્રસૂતિકાલ

કહેવામાં આવે છે. આયુર્વેદ શાસ્ત્રપ્રમાણ નવ મહિના પહેલા અને બાર મહિના પછીનો કાલ વૈકારિક ગર્ભ કહેવામાં આવે છે.

ગર્ભના અંગ પ્રત્યંગ એકસાથે જ ઉત્પન્ન થાય છે, પરંતુ જેમ કેરીના બીજમાં કેરીનું ફળ અવ્યક્ત સ્વરૂપમાં હોય છે તેમ ગર્ભના અંગ પ્રત્યંગ ઉપસ્થિત હોવા છતાં દેખાતા નથી. આમ ગર્ભશરીરમાં સર્વ અંગ પ્રત્યંગ એક સાથે ઉત્પન્ન હોવા છતાં પણ સૂક્ષ્મ હોવાથી દેખાતા નથી. કાલ વ્યતીત થવા પર જ્યારે વ્યક્ત થાય છે ત્યારે દેખાય છે.

આહાર : મેથીપાક, ઘઉંની રાબ કે ગુંદર પાક લેવા, અનુવાસન બસ્તિ લેવી. દેશી ગાયનું તાજા દૂધમાં એરંડિયું નાંખીને લેવું.

મોટી શાંતિ સવાર, બપોર, સાંજ ૧-૧ વાર બોલવું.

૧. તાલુની નિર્વિકાર વૃદ્ધિ માટે : ઝું હ્રીં અર્હ શ્રી ચંદ્રપ્રભુસ્વામિને નમઃ

૨. પેટની રક્ષા માટે : ઝું હ્રીં અર્હ શ્રી ધર્મનાથાય નમઃ

મંત્ર : ઝું હ્રીં અર્હ ઘરણેન્દ્રપદ્માવતી પરિપૂજિતાય શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથાય નમઃ

ઝું હ્રીં અર્હ શ્રી જિરાઉલી પાર્શ્વનાથાય રક્ષાં કુરુ કુરુ સ્વાહા

ઝું હ્રીં શ્રી અર્હ નમિઉણ પાસ વિસહર વસહ જિણકુલિંગ હ્રીં શ્રી અર્હ નમઃ

ભક્તામર ૧ - બધા જ વિઘ્ન દૂર થાય છે. (removing all types of obstecles)

૨ - બધા જ રોગ દૂર થાય છે ખાસ કરીને માથાનો દુખાવો. (curing diseases especially headaches)

વાંચન : શ્રમણ શ્રમણી ચરિત્ર-પ્રાચીન અર્વાચીન શ્રમણ શ્રમણીના જીવન ચરિત્રો વાંચવા અને તેના પર ચિંતન કરવું. મહાપુરુષ અને મહાસતીઓના જીવન ચરિત્ર વાંચવા. (ભરેહસરની સજ્જાયમાંથી)

રસ : ખારા પદાર્થો વિશેષ.

નવમા માસ પછી જન્મસમય સુધી કટુ રસ વિશેષ.

જૈન દર્શનોક્ત ગર્ભ સંસ્કાર

ભગવાન મહાવીરને ગર્ભમાં જ ત્રણ પ્રકારનું જ્ઞાન હતું. મતિ, શ્રુત અને અવધિ. તેઓ ગર્ભમાં વિચારે છે કે મારા હલન ચલનથી માતાને કષ્ટ પહોંચે છે માટે અંગોપાંગ એવી રીતે સંકોચી રાખ્યા કે જેથી માતાને કષ્ટ ન પહોંચે. આમ આ પ્રસંગ આપણને સૂચવે છે કે ગર્ભમાં પણ બાળક વિચારી શકે છે. પ્રભુને ત્રણ જ્ઞાન હતાં, પરંતુ પ્રભુ જ્ઞાનથી નહિ મનથી વિચારે છે. સામાન્ય શિશુને પણ જેવું જ્ઞાન કરાવવામાં આવે તેવું તે ગ્રહણ કરે છે. આમ પ્રથમથી જ્ઞાન ન હોવા છતાં પણ નવું જ્ઞાન કે સંસ્કાર આપી શકાય અને શિશુ તે અવશ્યથી ગ્રહણ કરે છે. માટે જ ગર્ભમાંથી જ બાળકને માતૃભક્તિ, પ્રભુભક્તિ જેવા પાઠ આપવા.

ગર્ભમાં જ પ્રભુ મહાવીરે નિયમ લીધો કે જ્યાં સુધી મારા માતાપિતા જીવતા હોય ત્યાં સુધી દીક્ષા લેવી નહીં. આમ માતાપિતાને સંતોષ આપવા તેમજ બીજાઓને પણ માતા તરફ બહુમાન રાખવા સૂચવવા અર્થે પ્રભુએ ઉક્ત અભિગ્રહ ધારણ કર્યાં.

આ ઉપરથી સિદ્ધ થાય છે કે ગર્ભસ્થશિશુ ગર્ભમાં બધું જ સાંભળે છે, અનુભવ કરે છે અને બધું જ સમજે છે, પણ જ્યારે તેનો જન્મ થાય છે ત્યારે પ્રસૂતિની વેદના તેમ જ બહારના વાતાવરણના સંપર્કના કારણે તેને ગર્ભાવસ્થા દરમિયાનનું સુખ દુઃખનું વિસ્મરણ થઈ જાય છે, પણ ગર્ભાવસ્થા દરમિયાન આપેલા સંસ્કારોનું બીજારોપણ થઈ જાય છે જે નિમિત્ત મળતા વિકસિત થાય છે.

ગર્ભમાં રહેલો જીવ પોતે અંદર સુતારની પેઠે શરીરની બાર પાંસળીના કરંડક તથા છ પાંસળીઓ બનાવે છે. પીઠના અસ્થિના અઢાર સાંધાઓ તથા પાંચ વાંભ જેટલું લાંબુ આંતરડું પણ પોતે જ રચે છે. ગર્ભ આઠમે મહિને ઘણો ખરો પૂર્ણ થઈ જાય છે તે પહેલાં નવ્વાણું લાખ રોમકૂપ તથા દાઢીના, મૂછના અને માથાના સર્વ મળી સાડા ત્રણ કરોડ રોમ ઉત્પન્ન કરે છે. આઠમે મહિને તે ઓજ ગ્રહણ કરે છે. આ રીતે ગર્ભાવાસમાં રહેલો જીવ ૨૭૭ ૧/૨ સાડી બસોસિત્યોતેર દિવસ વ્યતિત કરે છે. નિયમથી જીવ ૮૩૨૫ મુહૂર્ત સુધી ગર્ભમાં રહે, પણ તેમાં હાનિ વૃદ્ધિ પણ થાય છે. જીવને ગર્ભમાં ૩, ૧૪, ૧૦, ૨૨૫ શ્વાસોચ્છવાસ હોય છે. તેમાં ઓછા અધિક પણ હોઈ શકે. ગર્ભ ઉત્પત્તિ યોગ્ય યોનિમાં ૧૨ મુહૂર્ત સુધી લાખ પૃથક્ત્વથી અધિક જીવ રહે છે. ગર્ભસ્થ જીવ બધી તરફથી આહાર કરે છે. બધી તરફથી પરિણામિત કરે છે. બધી તરફથી શ્વાસ લે છે અને છોડે છે. નિરંતર આહાર કરે છે અને પરિણામાવે છે. જલદી શ્વાસ લે છે અને મૂકે છે. માતાના શરીરથી જોડાયેલ પુત્રના શરીરને સ્પર્શ કરનાર એક નાડી હોય છે જે માતાના રસની ગ્રાહક અને પુત્રના જીવન રસની સંગ્રાહક હોય છે. તેથી તે જેવો આહાર કરે છે તેવો જ પરિણામાવે છે. ગર્ભસ્થ જીવ મુખેથી આહાર કરતો નથી. તેની માતા જે વિવિધ પ્રકારની રસ વિગઈ કડવું, તીખું, તુરૂ, ખારું, મીઠું દ્રવ્ય ખાય તેના જ આંશિક રૂપ ઓજાહાર કરે છે.

શ્રી ઈન્દ્રભુતિ ગૌતમ ગણધર ભગવાન મહાવીરને પ્રશ્ન પૂછે છે કે:-

હે ભગવંત ! શું ગર્ભમાંથી જીવ નરકે જઈ શકે ?

ભગવાન મહાવીર તેમને ઉત્તર આપતા કહે છે કે હે ગૌતમ ! કોઈ ગર્ભમાં રહેલો સંજ્ઞી પંચેન્દ્રિય અને બધી પર્યાપ્તિવાળો જીવ વીર્ય વિભંગજ્ઞાન વૈક્રિય લબ્ધિ દ્વારા શત્રુસેનાને આવેલી સાંભળીને વિચારે કે હું આત્મ પ્રદેશ બહાર કાઢું છું. પછી વૈક્રિય સમુદ્ઘાત કરી ચતુરંગિણી સેનાની સંરચના કરું છું. શત્રુસેના સાથે યુદ્ધ કરું છું.

તે અર્થ, રાજ્ય, ભોગ અને કામનો આકાંક્ષી, અર્થ આદિનો પ્યાસી તે જ ચિત્ત-મન-લેશ્યા અને અધ્વવસાયવાળો, અર્થાદિને વિશે તત્પર, તેને જ માટે ક્રિયા કરવાવાળો, તે જ ભાવનાથી ભાવિત, તે જ સમય ગાળામાં મૃત્યુ પામે તો નરકમાં ઉત્પન્ન થાય. તેથી હે ગૌતમ એમ કહેવાય છે કે ગર્ભસ્થ કોઈ જીવ નરકમાં ઉત્પન્ન થાય છે, કોઈ નથી થતો.

શ્રી ઈન્દ્રભુતિ ગૌતમ ગણધર ભગવાન મહાવીરને પ્રશ્ન પૂછે છે કે:-

હે ભગવંત ! શું ગર્ભમાંથી જીવ દેવલોકમાં જઈ શકે ?

ભગવાન મહાવીર તેમને ઉત્તર આપતા કહે છે કે ગૌતમ કોઈ ગર્ભમાં સ્થિત સંજ્ઞી પંચેન્દ્રિય અને બધી પર્યાપ્તિવાળો જીવ વૈક્રિય વીર્ય અને અવધિજ્ઞાન લબ્ધિ દ્વારા તેવા પ્રકારના શ્રમણ કે બ્રાહ્મણ પાસે એક પણ આર્ય અને ધાર્મિક વચન સાંભળીને ધારણ કરી શીઘ્રપણે સંવેગથી ઉત્પન્ન તીવ્ર ધર્માનુરાગથી અનુરક્ત થાય. તે ધર્મ-પુણ્ય-સ્વર્ગ-મોક્ષનો કામી, ધર્માદિની આકાંક્ષાવાળો પીપાસાવાળો, તેમાં જ ચિત્ત મન લેશ્યા અને અધ્વવસાયવાળો ધર્માદિને વિશે જ પ્રયત્નશીલ, તેમાં જ તત્પર, તેના પ્રતિ સમર્પિત થઈ ક્રિયા કરવાવાળો, તે જ ભાવનાથી ભાવિત થઈ, તે જ સમયમાં મૃત્યુ પામે તો દેવલોકમાં ઉત્પન્ન થાય છે. તેથી કોઈ જીવ દેવલોકમાં ઉત્પન્ન થાય છે, તો કોઈ નથી થતો. ગર્ભસ્થ જીવ ઉલટો સુવે છે યાવત્ માતાના દુઃખે દુઃખી થાય છે. સ્થિર રહેલા ગર્ભનું માતા રક્ષણ કરે છે, સમ્યક્રૂપે પરિપાલન કરે છે, વહન કરે છે, માતા સુવે ત્યારે સુવે, જાગે ત્યારે જાગે, સુખી હોય ત્યારે સુખી અને દુઃખી હોય ત્યારે દુઃખી થાય છે. આહાર પરિણામન અને શ્વાસોચ્છવાસ બધું શરીર પ્રદેશોથી થાય છે. તે મુખેથી આહાર કરતો નથી.

આના ઉપરથી સિદ્ધ થાય છે કે ગર્ભાવસ્થામાં આવેલ જીવ કાનથી બધું સાંભળે છે અને સાંભળ્યા પછી વિચાર કરી શકે છે. ગર્ભવતી માતા-પિતાની જવાબદારી કેટલી મોટી છે ? એ જે કંઈ બોલે છે, સાંભળે છે, ખાય છે, પીએ છે, જુએ છે અને વિચારે છે તેની અસર બાળક ઉપર થાય છે.

Mother's Experience

Full Name : Aashi A. Mehta

Baby Name : Kahaan

Email ID : aashi.mehta1901@gmail.com

My Experience: Pranam everyone, Firstly and most importantly, I would like to thank, Dr. Abhaybhai and Dr. Sejalben and p.pujya Rajhanssuri m.s. from the bottom of my heart. It is only because of their guidance that I have been able to place such deep faith in garbh sanskaran. I used to try my best to follow all the things that they told, which started with doing **ashtaprakari puja daily**. I used to count all the month wise navkarwalis that was given to us in the 1st counselling. I also used to take **gyan na khamasana** daily along with counting **gyan ni navkarwali and gautam swami ni navkarwali**. I used to sing **mahavir swami nu halardu** regularly. Also, I used to recite bhaktamar daily along with the reciting its gatha no. 22 for 21 times. Since **bhaktamar** is in sanskrit it helps in developing baby's vocal and language grasping power.

The thing that I believe I had most faith in was **sankalp**. Dr. Abhaybhai used to always stress on how effective sankalp is. You can have the desired child in nature and looks if you have full faith in sankalp. I had also religiously listened to the amazingly assembled music therapy folder that Dr.

Abhaybhai and Dr. Sejalben had given. It has beautiful stavans, stutis and instrumental music which helps in positive development of your baby in womb. I had followed the baby talking also. You can inculcate the values that you want in your child right from the time he is in womb by this art of **baby talking**.

In the creative department I used to do **croto and embroidery** which Dr. Abhaybhai had told me helps in increasing baby's concentration. I had solved the **vedic** maths booklet that was provided by them, which again helps in mental development of the baby. The **chanakya niti** sessions that they provide are absolutely worth doing it. They teach sanskrit slokas in that.

I used to wake up early in the morning to watch the sunrise and recite the bhaktambar gatha. It was told to me by them that sunrise time was the most effective time to recite bhaktambar. Also waking up early and sleeping early in the night was a good habit inculcated in the baby right from the womb. **I had not watched tv at all** during my full pregnancy and **hardly eaten outside food**.

Once again I thank Sanskar Shakti Kendra and each and every councillor from the bottom of my heart for guiding me in following garbh sanskaran selflessly.

શ્રદ્ધાંજલી

સ્વ. સોનલબેન જીતેન્દ્રભાઈ પોરા

જન્મ: ૨૬.૧.૧૯૫૫

સ્વર્ગવાસ: ૪.૯.૨૦૧૬

અમારા સમસ્ત પરિવારના લાડીલા સોનલ ની અણધારી વિદાયથી અમો દિગ્મુઢ બની ગયા છીયે. તેનો પ્રેમાળ સ્વભાવ, સદાય હસતો ચહેરો, પરોપકારની ભાવના, ધાર્મિક સંસ્કાર તથા બધાને એકસુત્ર માં બાંધવાની કળા અમોને સદાય યાદ રહેશે.

જીતેન્દ્ર ગીરધરલાલ પોરા

સ્વ. સમજુબેન ગીરધરલાલ જીવનભાઈ પોરા પરિવાર

ભાઈઓ: શશીકાંતભાઈ, દિનેશભાઈ, પ્રદીપભાઈ, મનોજભાઈ, અક્ષિતભાઈ

ભાભીઓ: સ્વ. ચંદ્રિકાબેન, જ્યોતિબેન, બીનાબેન, ભારતીબેન, ચેતનાબેન

નણંદ: મંજુલાબેન નણંદોઈ: દિપકકુમાર શાહ

ભત્રીજ તથા ભાણેજ: કેજલ - સપના, કૌશલ - માનસી, અંકુર - પૂજા, શ્રેણિક, ધર્માલ - ધરા, દર્શન - અમી, કવિતા - જગદીપ શેઠ, પુનિતા - રાજેન શાહ, તોરલ - ઉમંગ કુવાડિયા, પ્રણાલી - વિશાલ ગાલા, નિરાલી - જીજ્ઞેશ દોશી, હેલી - તૃપાર દેશમુખ, રિદ્ધિ - નિશાંત મહેતા
બાળકો: હેત, સૌમિલ, હિત્વી, હેતાંશી, વંશિકા, નવ્યા, યશ, જશ, હુતી.

જીવનભાઈ લક્ષ્મીચંદ પોરા પરિવાર

સ્વ. ગીરધરલાલ અમુલખભાઈ શેઠ પરિવાર

જીતેન્દ્ર ગીરધરલાલ પોરા

૨૪૩/૨, વર્ધમાન, તામિલ સંગમ હોલની સામે, સાયન (ઈસ્ટ) મુંબઈ - ૪૦૦૦૨૨.

મોબાઈલ નં. : ૦૯૮૬૭૩૦૬૮૦૯ / ૦૨૨-૨૪૦૯૪૫૬૭

ધૂળમાં સોનું

ખંભાતના વાણિયાની આ વાત છે.

એ મરવા પડ્યો ત્યારે પોતાના એકના એક દીકરા ધર્મપાળને બોલાવી તેણે કહ્યું: ‘બેટા, મારી પાસે કંઈ ધનમાલ નથી. મિલકતમાં હું તને મારા આશીર્વાદ દેતો જાઉં છું કે તારા હાથમાં ધૂળનું સોનું થઈ જજો!

દીકરાએ માથું નમાવી બાપના આશીર્વાદ ઝીલ્યા. બાપે સંતોષથી પ્રાર્થા છોડ્યા.

હવે ઘરનો ભાર ધનપાળના માથે આવ્યો. તેણે એક નાનકડી હાટડી શરૂ કરી. ધીરે ધીરે તેની કમાણી વધતી ચાલી. તેણે ધંધાનો વિસ્તાર કરવા માંડ્યો. ધંધાના વિસ્તાર સાથે કમાણી પણ વિસ્તરી. ગામના શ્રીમંતોમાં એની ગણતરી થવા લાગી.

એને ખાતરી હતી કે મારા પિતાના આશીર્વાદનું જ આ ફળ છે. પિતાએ આખી જિંદગી દુઃખ વેઠ્યું, પણ ધીરજ ન ખોઈ, શ્રદ્ધા ન ખોઈ, પ્રમાણિકતા ન ખોઈ, તેથી એમની વાણીમાં બળ આવ્યું, તેમના આશીર્વાદ ફળ્યા, અને હું સુખી થયો.

તેના મોઢે આવી વાત સાંભળી એક જણે કહ્યું: ‘તમારા પિતામાં આવી તાકાત હતી, તો એ પોતે કેમ કશું કમાયા નહિ?’

ધર્મપાળે કહ્યું: ‘હું પિતાની તાકાતની વાત નથી કરતો, પિતાના આશીર્વાદની તાકાતની વાત કરું છું.’

આમ જ્યારે ત્યારે એ બાપના આશીર્વાદના ગુણ ગાતો, તેથી લોકો મશ્કરીમાં તેને ‘બાપનો આશીર્વાદ’ કહી બોલાવતા. ધનપાળને એથી ખોટું લાગતું નહિ, એ કહેતો કે બાપના આશીર્વાદને લાયક નીવડું એટલે બસ.

આમ વર્ષો વીત્યાં. ધનપાળનો વેપાર ખૂબ વધ્યો. એનાં વહાણો દેશદેશાવર ફરતાં અને માલની

લેવેચ કરતાં. એની કમાણીનો પાર ન હતો.

એકવાર એને થયું કે આમ વેપાર રોજગારમાં નફો જ નફો થયા કરે એ સારું નહિ, કોઈ વાર નુકસાનનો પણ અનુભવ કરવો જોઈએ. એણે એક મિત્રને કહ્યું: ‘દોસ્ત, કંઈ નુકસાનનો ધંધો બતાવ!

મિત્રને થયું કે આને ધનનો મદ ચડ્યો છે; એ એવું સમજે છે કે થઈ થઈને મને શું નુકસાન થવાનું છે? કાનખજૂરાનો એક પગ ભાંગ્યો તોય શું? તો હવે એને એવો ધંધો દેખાડું કે ઊંધે માથે ખાડામાં પડે.

તેણે કહ્યું: ‘તો એમ કર! વહાણમાં લવિંગ ભરી ઝાંઝીબાર વેચવા જા! અવશ્ય એ ધંધામાં તને ખોટ જશે.’

ધર્મપાળને આ વાત બરાબર લાગી. ઝાંઝીબાર તો લવિંગનો દેશ, ત્યાંથી લવિંગ ભારતમાં આવે ને દશબાર ગણા ભાવે વેચાય. એ લવિંગ ભારતમાંથી ખરીદી ઝાંઝીબાર વેચવા જવું એટલે સીધી જ પાયમાલી.

ધર્મપાળે નક્કી કર્યું કે નુકસાનનો આ અનુભવ પણ લેવો. એટલે ભારતમાંથી મોઘા ભાવે લવિંગ ખરીદી વહાણ લઈ તે ઝાંઝીબાર ગયો.

ઝાંઝીબારમાં સુલતાનનું રાજ્ય હતું. ધર્મપાળ વહાણમાંથી ઊતરી રેતીના લાંબા પટમાં થઈને બીજા વેપારીઓને મળવા જતો હતો. ત્યાં સામેથી આવતા સુલતાન એને મળ્યા. ખંભાત બંદરથી આવેલા વેપારીને જોઈ સુલતાને તેમનો આદર કર્યો.

ધર્મપાળે જોયું તો સુલતાનની સાથે સેંકડોની સંખ્યામાં સિપાઈઓ હતા. એ સિપાઈઓના હાથમાં ભાલા, તલવાર કે બંદૂક નહિ, ચાળણીઓ હતી! એ જોઈ ધર્મપાળને નવાઈ લાગી. તેણે સુલતાનને વિનયપૂર્વક આનું કારણ પૂછ્યું.

સુલતાને હસીને કહ્યું: ‘વાત એમ છે કે આજે સવારે હું આ સમુદ્ર તટ પર ફરવા આવેલો. ફરતાં ફરતાં મારી આંગળીએથી એક વીંટી ક્યાંક નીકળી પડી. રેતીમાં વીંટી ક્યાં ગરી ગઈ એની ખબર પડી નહિ. રેતી ચાળી એ વીંટી શોધવા હું આ સિંપાઈઓને અહીં લઈ આવ્યો છું.’

ધર્મપાળે કહ્યું: ‘વીંટી બહુ કીમતી હશે.’

સુલતાને કહ્યું: ‘ના, એનાથી ઘણી વધારે કીમતી વીંટીઓ મારી પાસે છે. પણ આતો એક ફકીરના આશીર્વાદની વીંટી છે. હું માનું છું કે મારી સલ્તનતનો પાયો એ આશીર્વાદ છે. એટલે મારે મન એ વીંટીનું મૂલ્ય સલ્તનત કરતાંયે વધારે છે.’

આટલું કહી સુલતાને કહ્યું: ‘બોલો, શેઠ, આ વખતે શું માલ લઈને આવ્યા છો?’

ધર્મપાળે કહ્યું: ‘લવિંગ.’

‘લવિંગ?’ સુલતાનની નવાઈનો પાર ન રહ્યો. ‘આ લવિંગના દેશમાં તમે લવિંગ વેચવા આવ્યા છો? કોણે તમને આવી મતિ આપી? નક્કી એ કોઈ તમારો દુશ્મન હશે. અહીં તો એક પૈસામાં મૂઠો ભરીને લવિંગ મળે છે. અહીં તમારા લવિંગનું શું ઉપજશે?’

ધર્મપાળે કહ્યું: ‘મારે એ જ જોવું છે. લાખોની ખોટ ખાવા માટે જ હું અહીં આવ્યો છું. આજ લગી જે ધંધો મેં કર્યો તેમાં મને હંમેશાં નફો જ થયો છે; મારા બાપના આશીર્વાદનું એ ફળ છે. એ આશીર્વાદ આજે અહીં કેવી રીતે કામ કરે છે તે મારે જોવું છે.’

સુલતાને કહ્યું: ‘બાપના આશીર્વાદ? એ વળી શું?’

ધર્મપાળે કહ્યું: ‘મારા બાપ ગરીબ હતા. આખી જિંદગી તેમણે પ્રમાણિકપણે કામ કર્યું હતું. પણ કદી બે પાંદડે થયા નહોતા. મરતી વખતે તેમણે ભગવાનનું નામ લઈ મારા માથા પર હાથ મૂકી

મને આશીર્વાદ આપ્યા હતા કે તારા હાથમાં ધૂળનું સોનું થઈ જશે!

બોલતાં બોલતાં જુસ્સામાં આવી તેણે નીચા નમી મૂઠો ભરી સમુદ્રતટની રેતી લીધી ને ચાળણીની પેઠે આંગળાંમાંથી રેતી નીચે ઝરવા દીધી, તો

એની નવાઈનો પાર ન રહ્યો.

એના હાથમાં હીરાજડિત સોનાની વીંટી હતી!

એ જ પેલી સુલતાનની ખોવાયેલી વીંટી!

વીંટી જોઈ સુલતાન ખુશ ખુશ થઈ ગયો. તે બોલી ઊઠ્યો: ‘વાહ ખુદા, તારી કરામતનો પાર નથી! તું બાપના આશીર્વાદને સાચા પાડે છે!’

ધર્મપાળે કહ્યું: ‘ફકીર ના આશીર્વાદને પણ એ જ સાચા પાડે છે!’

સુલતાન હેતથી ધર્મપાળને ભેટી પડ્યો. કહે: ‘માગ, માગ, માગે તે આપું.’

ધર્મપાળે કહ્યું: ‘આપ સો વર્ષના થાઓ અને રૈયતનું રૂડી રીતે પાલન કરો એ સિવાય મારે બીજું કંઈ ન જોઈએ.’

સુલતાન અધિક ખુશ થયો. તેણે કહ્યું: તમારો બધો માલ હું મુદ્દલ કરતાં બમણી કિંમતે રાખી લઉં છું.

બોધ : જો નીતિ સાચી અને પિતા ના આશીર્વાદ હોય તો દુનિયા માં કોઈ ની તાકાત નથી તમને ક્યાંય પાછળ પાડે...

બાપ ની સેવાનું ફળ અચૂક મળે જ છે આશીર્વાદ જેવી મોટી ધન સંપત્તિ નથી

બાળકના મન ને જાણનારી ‘મા’

અને.....

ભવિષ્ય જાણનારો ‘પિતા’

આ જ બે દુનિયાના ‘મહાન જ્યોતિષ’ છે

બસ એમનો ‘આદર’ કરશો તો

‘ભગવાન’ પાસે તમારે કાંઈ માંગવું ના પડે.

સ્માર્ટફોન છોડો, તે તેમને બરબાદ કરી શકે છે

પ્રિય મિત્રો,

આટલા મોટા સમાચારપત્રમાં છપાવા છતાં પણ આ પત્ર તમારા સુધી પહોંચશે કે નહિ, તે અંગે હું ચોક્કસ કહી શકું એમ નથી. તમારામાંથી કેટલાય લોકો પોતાના ફોન-વીડિયોઝ જોવામાં. વીડિયો ગેમ્સ રમવામાં, મિત્રો સાથે ચેટિંગ કરવામાં, સોશિયલ મીડિયામાં કમેન્ટ કરવામાં અથવા તો જાણીતી હસ્તીઓની ઈન્સ્ટાગ્રામ ફીડ્સ સ્કોલ કરવામાં મગ્ન હશે અને તેથી આ લેખ વાંચવાની પ્રાથમિકતા ઘણી આઘી ધકેલાઈ ગઈ હશે.

તેમ છતાં જો તમને આ વાંચવાની તક મળે તો આખો લેખ વાંચજો. આ ખૂબ મહત્વનું અને તમારા જીવન માટે ઉપયોગી છે. તમે તમારી જિંદગી ફોન પર બરબાદ કરી રહ્યા છો. હા, તમે ભારતના ઈતિહાસમાં યુવા પેઢીના સભ્ય છો, જેને પ્રથમ વખત સ્માર્ટફોન અને સસ્તું ઈન્ટરનેટ વાપરવાની તક મળેલી છે અને તમે દરરોજ કેટલાય કલાકો તેની પાછળ ખર્ચી રહ્યા છો. તમારો મોબાઈલ (ડિજિટલ) સ્ક્રીન પર ગાળેલો સમય તપાસો. યુવા લોકોમાં તે લગભગ સરેરાશ ૫-૭ કલાક હોય છે. નિવૃત્ત કે જાણીતા (પોપ્યુલર) લોકો તો ઘણાબધા કલાકો આ સાધન પાછળ આપી રહ્યાં છે. એક યુવાન વ્યક્તિ, જેને હજી પોતાનું જીવન બનાવવાનું છે, જીવવાનું છે, તે પોતે કંઈ કરી શકતો નથી.

પાંચ કલાક, તમારા દિવસના સક્રિય કલાકોનો એક તૃતીયાંશ ભાગ છે અથવા કહીએ કે તમારા જીવનનો તૃતીયાંશ ભાગ. આજે ફોનનું વળગણ સિગારેટ્સ કે અન્ય ડ્રગ્સની માફક જ જિંદગીનો હિસ્સો બની ગયું છે. તે તમારી કારકિર્દીને નુકસાન પહોંચાડે છે અને મગજમાં ગડબડ કરે છે. જો આ વસ્તુ આમની આમ રહી તો, તમારી આખી જનરેશન ફરગોટન - વિસરાઈ ગયેલી જનરેશન બની જશે. આખી જનરેશનને ફોર-જીનું વ્યસન છે, જીવન જાણે ધ્યેયહીન બન્યું છે અને દેશમાં શું ચાલી રહ્યું છે તેના વિશે જાણે તેને કશો જ ખ્યાલ નથી.

ફોનના વ્યસનની મુખ્ય ત્રણ નકારાત્મક અસરો:

પહેલી અસર તો અલબત્ત સમયની બરબાદી. જેનો

કદાચ જીવનમાં ઉત્પાદક કામોમાં ઉપયોગ કરી શકાય. કલ્પના કરો કે દિવસના ત્રણ કલાક ફોનમાંથી બચી જાય અને તે સમયનો ઉપયોગ શરીરની તંદુરસ્તી માટે, નવી આવડત-કૌશલ્ય શીખવામાં, વધુ અભ્યાસ કરવામાં, વધારે સારી રીતે નોકરી શોધવામાં, ધંધો શરૂ કરવામાં કરી શકો છો. કલ્પના કરો કે જો તમે નિયમિત આમ કરશો, તો તે તમને ક્યાં લઈ જશે!

બીજી અસર, તેમાં મોટાભાગે આવતી ફાલતુ સામગ્રીઓ જોવાથી મગજની રચનાત્મક શક્તિઓ નબળી પડે છે. આપણા મગજના બે વિભાગ હોય છે - સમજશક્તિ અને ભાવનાત્મક. એક સ્વસ્થ મગજમાં આ બંને સારી રીતે ચાલવાં જોઈએ. જ્યારે તમે ફાલતુ-મૂર્ખતાપૂર્ણ સામગ્રી જુઓ છો, ત્યારે મગજનો સમજશક્તિનો ભાગ ઓછો વપરાય છે. ધીમે ધીમે તમે વિચારવાની શક્તિ, વિવેકબુદ્ધિ કે તર્કબદ્ધ દલીલ કરવાની આવડત ગુમાવી બેસો છો. તમે અલગ દૃષ્ટિકોણથી જોવાનું ચૂકી જાઓ છો, કોઈ બાબત કે ઘટના પાછળનાં પરિબળો, વિચારપ્રક્રિયા દ્વારા સમજી શકતા નથી, ગુણદોષનું મૂલ્યાંકન કરવા સજ્જ રહેતા નથી અથવા તો યોગ્ય નિર્ણય લઈ શકવા માટે અસમર્થ બનો છો.

તમારી સમજણશક્તિ જાણે સુન્ન થઈ ગઈ હોવાથી તમે માત્ર ભાવનાત્મક રીતે જ વિચારો છો. સોશિયલ મીડિયા પર સતત ગુસ્સો, ધ્રુવીકરણ, જાણીતી હસ્તીઓ કે રાજકારણીઓ પર તીવ્ર પ્રેમ અથવા નફરતની લાગણી, માત્ર ચીસો પાડતા કેટલાક ટીવી એંકરોની લોકપ્રિયતા જોઈને એવું લાગે છે કે એક એવી પેઢી તૈયાર થઈ રહી છે જેના મગજ પર માત્ર ભાવનાનો અંકુશ છે પણ તેને તર્ક સાથે ઓછો સંબંધ છે. જે લોકો માત્ર ભાવનાત્મક રીતે કામ કરતાં હોય છે તેઓ જીવનમાં સારું કામ કરી શકતાં નથી. હવે માત્ર એક જ રસ્તો છે - તમારા મગજને નિષ્ક્રિય બનતું અટકાવો અને તમારી જાતને વધુ ને વધુ ઉત્પાદક કામોમાં જોડો.

ત્રીજી અસર, સતત મોબાઈલ સ્ક્રીન પર સમય ગાળવાથી તમે પ્રેરણા (કશુંક નવું - જુદું કરવા) અને

ઊર્જા ગુમાવો છો. જીવનમાં હેતુ નક્કી કરવાથી સફળતા મળે છે, સતત પ્રેરિત રહેવાથી અને મહેનત કરવાથી નક્કી કરેલ ધ્યેયો સિદ્ધ કરી શકાય છે. જ્યારે, સ્કીન પર રહેવાથી તમે આળસુ બનો છો. ઊંડે સુધી નિષ્ફળતાના ડરને લીધે તમને ખાતરી નથી કે તમે ફરીથી કામે વળગી શકશો કે નહીં. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો તમે જાણો આત્મવિશ્વાસ ગુમાવો છો. તેનો સામનો કરવા માટે, તમારે સફળતા ન મળવાનું કારણ શોધવું જોઈએ.

તમે દુશ્મન શોધવાના પ્રયત્નમાં - અત્યારના ખરાબ નેતાઓ, ભૂતકાળના ખરાબ નેતાઓ, મુસ્લિમો, બોલિવૂડનો વંશવાદ, પૈસાદાર લોકોને તમારી જિંદગી ખરાબ થવા પાછળના વિલન બનાવી રહ્યા છો. હા, વ્યવસ્થા અન્યાયી અને મુશ્કેલ છે. પણ, માત્ર સોશિયલ મીડિયા પર સમય પસાર કરવાથી તેના અંગે સમાધાન મેળવવું શક્ય નથી. એ માત્ર ને માત્ર મહેનત કરવાથી બદલાઈ શકે છે. ફરિયાદ કરવાનું બંધ કરો. નવું સર્જન કરવાની શરૂઆત કરો. તમારા માટે એક સારું જીવન બનાવો અને એક સારા માણસ બનો. શું તમે તમારી કાર્યક્ષમતા મુજબ કામ કરો છો? તમે તમારાથી થાય એટલી મહેનત કરો છો? જ્યાં સુધી જીવનમાં કંઈક હાંસલ ન કરી લો ત્યાં સુધી આ નકામા ફોનને તમારાથી દૂર રાખો. વિજેતાઓ મુશ્કેલીઓમાંથી મારગ કાઢે છે. તમે પણ કાઢી શકો છો. નશીલા દ્રાવણથી વિપરીત ફોર-જી ફોન કાયદેસર માન્યતાપ્રાપ્ત છે. બાળકો તેને પોતાના ખિસ્સામાં રાખી શકે છે. ફોન માહિતી મેળવવા. ખરીદી કરવા કે ઓનલાઈન શિક્ષણ મેળવવા ખૂબ જ ઉપયોગી છે. તેના વડે ઘણું શીખવા મળે, સાથે વિકાસ પણ થાય છે. પરંતુ તેનાથી એક યુવાન વ્યક્તિનું જીવન બરબાદ થઈ શકે છે અને કદાચ આખી જનરેશન પણ.

હવે યુવાઓએ વિચારવાનું છે કે તેઓ ભારતને ક્યાં લઈ જવા ઈચ્છે છે. વિચારો, જે પેઢીએ આઝાદી અપાવી તેના વિશે. તેઓ કેટલા મસ્ત હતા? તેઓ ઘરની બહાર નીકળ્યા અને દેશને આઝાદ કરવા લડત આપી. મંડલ કમિશન સમયનું આંદોલન કે પછી ૨૦૧૧નું અન્ના આંદોલન મને હજી યાદ છે. યુવાનોને દેશના મુદ્દાઓ અંગે ખ્યાલ હોય છે. આજે, યુવાઓ

ખરેખર પોતાને શું અસર કરે છે તેના વિશે ચિંતિત છે ખરા? કે પછી તે સનસનાટી ભરેલા, મનોરંજક અથવા મૂર્ખામી ભરેલા સમાચારો પર ભાવનાત્મક પ્રતિક્રિયા આપવામાં જ વ્યસ્ત છે? અત્યારે સૌથી મહત્વની બાબત અથવા આપણી પ્રાથમિકતા છે કે અર્થતંત્રને પાટે ચઢાવવું. ચીનનું અર્થતંત્ર આપણા કરતાં પાંચ ગણું સમૃદ્ધ છે. ચીનનાં શહેરોના ફોટો ગૂગલ પર જોઈ શકો છો. આપણે ત્યાં સુધી પહોંચવા ઘણું બધું કરવું પડશે.

(નોંધ : ચીન આપણો આદર્શ ન હોઈ શકે, કે ચીન જેવું બનવું તે આપણા વિકાસની પદ્ધતિ કે દિશા ન હોય તે અંગે સભાન રહીએ છતાં આપણી પ્રાથમિકતા શું છે તે અંગે વિચારવું અત્યંત જરૂરી છે. - તંત્રી)

શું તમે તે બાબતનો વિચાર કરશો? કે પછી નિર્દોષ આંતરધર્મીય યુગલની જાહેરખબર જોઈને રોષ પ્રગટ કરશો? શું તમે તમારી કારકિર્દી પર ધ્યાન આપશો કે પછી ક્યારેય અંત ન આવે તેવા ‘રાજકારણ પ્રેરિત’ હિન્દુ-મુસ્લિમના ઐતિહાસિક મુદ્દાઓ પર સમય બગાડશો? તમે તમારું જીવન સુંદર બનાવવા ઈચ્છો છો કે પછી બોલિવુડનાં ‘કાવતરાં’ના ઉકેલ શોધવા ઈચ્છો છો?

તમે, આજના યુવા છો. તમારે સવાલોના જવાબો શોધવાના છે. કોઈ નેતા, કલાકાર, ‘જાણીતી’ હસ્તીઓ તમારા માટે કશું કરશે નહીં. તે જ વિચારો કે તમે પોતાની જાતને અને આ દેશને કઈ દિશામાં લઈ જવા ઈચ્છો છો. ભારતને ગરીબ અને માત્ર ગૌરવશાળી બનાવવાનું ધ્યેય રાખીશું? કે દેશને સમૃદ્ધ અને વિનમ્ર બનાવવાનું ધ્યેય રાખીશું? નકામા ફોનથી છુટકારો મેળવો, પોતાની જાતને ઉત્પાદક અને સર્જનાત્મક બાબતોમાં પરોવો અને પોતાના અને દેશ માટે કંઈક કરો.

ફોર-જીની માફક આ જનરેશન દેશને આગળ લઈ જાઓ. ફરગોટન જનરેશન તરીકે અંકિત ના થતા. પ્રેમ સહ,

(ચેતન ભગતનાં ‘ટાઈમ્સ ઓફ ઈન્ડિયા’માં પ્રકાશિત લેખનો રક્ષિત શાહે કરેલ ભાવાનુવાદ)

LIFE

પ્રભુ પાસે બેસો
જેમ એક દીકરો
પોતાની માં પાસે બેસે
કોઈ માંગણી નહિ,
ફરિયાદ નહિ,
વાયદાઓ નહિ,
ઈચ્છાઓ નહિ,
અપેક્ષાઓ નહિ.
પ્રભુ પાસે બેસો
તેમને પૂછો,
તમે ખુશ છો,
મારુ જીવન જોઈને?
શું હું તમને ગમે
તેવું જીવન જીવું છું?
હૌશિયાર નહિ,
સહજ બનો.
ચતુર નહિ,
સરળ બનો.

પ્રભુ પાસે બેસો
દિલ ખોલીને બેસો
પોતાના દુર્ગુણો
સમાજ પાસે ભલે છુપાવો,
પણ ભગવાન પાસે ન છુપાવો,
જેવા છો
તેવા જ બનીને બેસો.
પ્રભુ પાસે બેસો
રોવું આવે તો રડી લો,
હસવું આવે તો હસી લો,
કંઈ ના સમજાય
તો ચૂપચાપ, છાનો-છપનો બેસો,
પણ એક વાર
ભગવાન પાસે બેસો.
મંદિરે જઈને, તીર્થસ્થળે જઈને
પણ ક્યાં ભગવાન પાસે
બેસીએ છીએ?

આપણે મંદિર અને તીર્થસ્થળે પણ
પતિ, પત્ની, ભાઈ, કાકા, કાકી,
ફેબા, માસા કે મિત્ર પાસે જ
બેસીએ છીએ.
બહુ થયું હવે કોઈ નહિ, હવે.
પ્રભુ પાસે બેસો
ખૂબ દોડ્યા,
હવે જરા અમથું થોભીએ.
ખૂબ જોયું બહાર
હવે થોડું ભીતર ડોકિયું કરીએ.
આંગળીયું પકડી
ક્યાં આવ્યા'તા કોઈની,
તે ભૂલા પડવાથી હવે ડરીએ...!
મારગ ને પગલાંને
મોજ પડી જાય એમ,
આપણે તો આપણામાં ફરીએ!
બસ, પ્રભુ પાસે બેસો.
- મેહુલ વોરા

મમતા અને સમતા

મમતા એટલે માયા. મમતા ક્યારેય મરતી નથી! સંસારનો વ્યાપ વધે છે. મમતાથી રાગ-દ્વેષ થાય છે. રાગ-દ્વેષ પણ કષાયની કરવત જેવાં ધારદાર પાસાં છે. મમતાની માયાજાળમાં ફસાયેલા માનવી બહાર નીકળી શકતા નથી! મમતા ભુલભુલામણીની સીડી છે. મમતાથી મદ આવે છે. મમતાથી સ્વાર્થ જન્મે છે. મમતાથી આધિ-વ્યાધિ અને ઉપાધિનું પૂર આવે છે, જેમાં આપણે તણાઈ જઈએ છીએ. મમતા આપણને દુઃખોના મહાસાગરમાં તાણી જાય છે, જેમાંથી બચવાના પ્રયત્નો નિષ્ફળ જાય છે, પણ સમતા આપણી શક્તિ અને મતિને ઉજાગર કરે છે. સમતા આપણી સહનશક્તિને મજબૂત બનાવે છે. સમતા આપણને દુઃખોના મહાસાગરમાંથી બહાર કાઢે છે. તિર્યચોમાં અપાર અને અનહદ સમતાભાવ હોય છે. ગમે તેટલાં દુઃખો આવે, વિરહ આવે, જાનનું જોખમ આવે, પણ તેઓ ખૂબ જ શાંત અને સ્થિર બની સમતાભાવમાં રહે અને શાંતિથી ધ્યાનમાં ડૂબી જાય છે. આપણે સૌએ તિર્યચો પાસેથી સમતાભાવનો ગુણ અપનાવવો જોઈએ. તિર્યચો બહુધા સમાધિભાવમાં શાંતિથી રહે છે. સમતાભાવ જ આપણને સુખ, શાંતિ, સંપત્તિ અને સમૃદ્ધિના સ્વામી બનાવશે.

- ડૉ. મનસુખલાલ અ. પંચમીઆ

તપસ્વીઓની ભૂરી ભૂરી અનુમોદના

અ.સૌ. કિર્તી મયુર મહેતાના પુત્ર મહેકના ૩૫ ઉપવાસની આરાધના કરેલ છે.

અ. સૌ. અમી અને અમીષભાઈની સુપુત્રી
ચિ. ધૃતી અમીષ વસાએ અહાઈ તપની આરાધના કરેલ છે.

અ. સૌ. ચાંદનીબેન આશીષભાઈ મહેતા ની સુપુત્રી
ચિ. વિયોના એ અહાઈ તપની આરાધના કરેલ છે.

કેતકી વૈભવ મહેતા એ અહાઈ તપની આરાધના કરેલ છે.
દેવગુરની કૃપાથી સર્વ તપસ્વીઓ સુખસાતામાં હશો.

વિષમ કાળની ઉપલબ્ધિઓને ગાંઠે બાંધીને રાખો

મનુષ્યનો સ્વભાવ વિસ્મરણનો છે. ગત સમયને તે વીસરી જઈ આગળ જવામાં એટલો ઉતાવળો બનતો હોય છે કે ઘણીવાર તે સાથે લાવવાની વસ્તુ પણ પાછળ મૂકીને ચાલે છે. ભવિષ્યની ક્ષિતિજ પર ઠેરવાયેલી આંખ તેને દોડાવે છે. તેને હાંસિલ કરી લેવું છે, એક, પોતાની જીત, પોતાનું સામ્રાજ્ય અને બીજું સૌથી આગળ હોવાનું ગૌરવ. આ લોભનો કોઈ અંત નથી. સિકંદર હોય કે લોધી, આ રાજાઓના ઈતિહાસ આપણને ખબર જ છે. માર્ચ ૧૭, ૨૦૨૦થી જે અવસ્થામાં આપણે હતા અને પછી ધીરે ધીરે જેમ જેમ એક પછી એક બંધનો ખુલતા ગયા, તેમ તેમ જોયું કે મનુષ્ય જેવો હતો તેવો જ ફરી પાછો દોડવા માંડ્યો છે. ભૂલી ગયો તેના બંધનો, એ સન્નાટો અને જે આટલા દિવસોમાં નહોતું કપાયું તે અંતર સરભર કરી લેવાની હાયવોય લાગી ગયો.

દરેક દિવસ, પ્રસંગ આપણામાં કંઈક ઉમેરો કરે કે આપણામાંથી કંઈક બાદ કરે તેને સમજવું આવશ્યક. સંયોજન - કોમ્પીનેશન, પરમ્યુટેશન આવશ્યક. એમ થતું જ રહેવું જોઈએ, સ્થિરતા તો બંધિયાર જળ જેવી નુકશાનકારક. પણ દોડ એવી પણ ન હોવી જોઈએ કે સમુદ્રમાં જે અનુભવો લીધા તેને બાજુએ મૂકીને પાછા રન-વે પર દોડી પડીએ. આપણા એ હિલ્લોળાને સાવ ભૂલી જઈએ. માનવજાતને સ્મૃતિ-વિસ્મૃતિનું વરદાન મળ્યું છે. વિસ્મૃતિ એક અર્થમાં વરદાનરૂપ પણ છે. પણ જે મર્યાદિત વસ્તુમાં જીવ્યા, જે માનવતા શીખ્યા, જેટલા કાગળોને બચાવ્યા, જે પર્યાવરણના સાથી બન્યા, જે થોડોસમય ઘરના કામોમાં સહકાર દર્શાવ્યો, જે સંપ દર્શાવ્યો, એ બધું કઈ રીતે ભૂલી શકાય! સગવડોના અતિરેક વગર પણ જીવી શકાય છે, એકાંતમાં રહી શકાય છે, શ્રદ્ધાના આધારે હોસ્પિટલમાં કોઈ કુટુંબીજન વગર એકલા લડીને ઘરે પાછા ફર્યા બાદ સમજાય છે કે બધી જ સંપત્તિ હોવા છતાં ઓક્સિજન ન મળે અને લાચાર બની જઈ જે જેવું છે તે તેવું સ્વીકારી, એમાં સમાયોજિત થવું પડે.

માણસ સાથેના બધા સંબંધો માત્ર સ્વાર્થના નથી હોતા,

નિરંજન ભગતને સાથે લઈને જીવવામાં કેવી પ્રસન્નતા છે, લાવો તમારો હાથ, મેળવીએ (કહું છું હાથ લંબાવી)! કહો શું મેળવી લેવું હશે મારે? તમારા હાથમાં તો કેટલુંયે - ધન હશે, સત્તા હશે, કીર્તિ હશે- શું શું નથી હોતું તમારા હાથમાં? મારે કશાનું કામ ના, અરે, એના વડે આવો, પરસ્પરના હૃદયનો ભાવ ભેળવીએ, અને બિનઆવડત સારું-નહારું કેટલુંયે કામ કરતા આપણા આ હાથ કેળવીએ! અજાણ્યા છો? ભલે! તોયે જુઓ, આ હાથ લંબાવી કહું - લાવો, તમારો હાથ, મેળવીએ!

-નિરંજન ભગત

હવે આ સમય હાથ લંબાવીને ચાલીએ, કોઈના સાથી, કોઈના અવાજનો હોકાર, કોઈના હૃદયની વાત બનીએ.

મુંબઈને સમુદ્ર કિનારો વરદાનરૂપે મળ્યો છે. નરીમન પોઈન્ટની પાળ પરથી એક તરફ દરિયો અને બીજી તરફ ડામરનો રસ્તો! આ બન્ને સતત માણસને જાગતા રાખે, દિવસ દરમ્યાન ઉંચી ઈમારતોનો ખખડાટ અને રાત્રે મોજાનો નાદ. આ શહેર તમને કાલની ચિંતામાં સુવા ન દે! મરણપથારી પૂર્વેની ગાઠ નિંદ્રા કેવી રીતે મળે? કારણ રોજેરોજ ડાયરીના પાનાં પર કોઈક તો બાકી રહેલા કામનું નામ હોય જ. 'સંપન્ન' એવો શબ્દ લખીને સુવાનું ન બને, ત્યારે મને સમજાય છે કે કે આ જીવવાની ધધખ નથી, આ તો માનુષી ધધખ. જેનો કારક પણ હું જ અને કારણ પણ હું જ. અસ્તિત્વના વિકાસને બદલે વસ્તુના વિકાસને પ્રાધાન્ય આપ્યું. વૃત્તિનો વિકાસ કર્યો. આ વૃત્તિથી મુક્ત થવાનું છે. જિંદ એ તમારા અસ્તિત્વ અને બીજાને બન્નેને ખલાસ કરે છે. વાણીમાં મીઠાશનહીં હોય તો ચાલે પણ વર્તનમાં નમણાશ હોવી જોઈએ.

એમ.જી. રોડ અને એસ.વી. રોડ પરની દોડાદોડ ચાલુ થઈ ગઈ છે, ફરી પાછા માણસોના ધડ રસ્તા પર ઉતરી આવ્યા છે,

પોતપોતાના સ્વપ્નોના ભાર અને મહત્વકાંક્ષા સાથે. સન્નાટાને મનુષ્યે ભગાડી દીધો છે, કોઈ પણ પરિસ્થિતિ ક્યા સદા જેમની તેમ રહેતી હોય છે! મૃત્યુનો ડર પણ ઓછો થતો ચાલ્યો છે. ગયાવર્ષ અને રહેલાવર્ષોનો હિસાબ માંડવાનો સમય નથી. હા, નિરાંતે બેઠેલા મનમાં ક્યારેક યાદોના થોર ઉગે છે અને પોતે વાવેલી સિદ્ધિ પણ ક્યારેક ક્યારેક ફૂલ બનીને ઉગી આવે ત્યારે તરંગો ઉંચાઈએ ચડે. આ બધાની વચ્ચે મહત્વ તો મનુષ્ય હોવાનું જ. મનુષ્ય હોવું, બની રહેવું અને ટકી રહેવું, જે માત્ર ને માત્ર પોતાના આત્મ-પ્રકાશથી જ શક્ય બનતું હોય છે. આત્મ- પ્રકાશ એટલે માત્ર ફિલસૂફી નહી પણ જે અંદરનું 'સત' છે, જે સમજાયું છે, જેની વાત ગાંધીજી, રવીન્દ્રનાથ, કબીર અને શ્રીમદ બધાએ કરી છે. એ કોઈ એક સંપ્રદાય કે પંથની વાત નથી, એ મનુષ્યની વાત છે. મનુષ્ય બની રહેવાની વાત છે. છેલ્લા આટલા સમય પછી ફરી પાછા આપણે એવા ને એવા કેવી રીતે હોઈ શકીએ? જો હજી પેલો 'હું' આમનામ હોય તો આશ્ચર્ય થાય. શબ્દોની સંવેદના તો સાવ નકામી જો એ વર્તનમાં ન આવે. આપણે ભલે જીવનને રંગમંચ માનીએ પણ વર્તન અને શબ્દભેદને કઈ રીતે પ્રોત્સાહિત કરી શકાય! મનુષ્યનું હોવું, થવું એટલે જ્યારે જે બોલીએ ત્યારે તેનું મૂલ્ય કરીએ. ક્યારેક એવા લોકો મળે છે જે 'મિચ્છામિ દુકડમ' સંદેશ પછી પણ એટલા ઈર્ષા અને વેરથી સભર હોય છે, ત્યારે વેદના એ થાય છે કે આવા વ્યક્તિત્વને કારણે શબ્દ અને પર્વનું મહત્વ ઘટી જાય છે.

કાળની થપાટ જે લાગી છે, સમયના પ્રવાહ પર જે પગલા અંકિત થયા છે, તેના દર્દને ભલે વિસરીને આગળ જઈએ, પણ

તેમાંથી ઘડો લઈને આગળ ચાલવાનું છે. તેને પોતાની પીઠ પર લાદીને નહીં પણ તેને જે શીખવ્યું તેને ભૂલ્યા વગર આગળ જવાનું છે.

ફિલસૂફી કાંતની એક વાત છે, અહીં બહુ વિસ્તારથી ચર્ચા કરવાનો ઉપક્રમ નથી પરંતુ એક આધાર તરીકે એ વાતને લઈએ તો, 'જે વસ્તુ જેવી છે તેને તેવી જ જુઓ. આપણા પૂર્વગ્રહો, માન્યતા ઉમેરીને આપણે વસ્તુને મલિન કરી દેતા હોઈએ છીએ, તેને કારણે આપણે વસ્તુને જેવી છે, તેવી પામી શકતા નથી.' આમ પણ એક તરફ આપણી મર્યાદિત ક્ષમતા અને તેને કારણે વસ્તુને પામવાનો મર્યાદિત દૃષ્ટિકોણ અને તેમાં પાછુ આપણું ઉમેરણ. વસંત હોય કે પાનખર, એને જેમ છે તેમ જુઓ, તો પુરેપુરી પામી શકશો. આપણું સંવેદનનું વિશ્વ બહુ મર્યાદિત છે, તેમાં આપણી પોતાની શક્તિઓની પણ ઓછપ છે. આપણે હજી ઘણું ઘણું કરવાનું બાકી છે ત્યારે જાતને આવા સંકુચિત વિચારોના શરણે લઈ જઈ, જાતને ક્યા છીછરી બનાવવી!

જેમ છે તેમ ચાલીએ, ચાલતાં રહીએ, વિશ્વને પોતાના બન્ને બાહુ ખોલીને આવકારીએ. ગ્રંથિની ગાંઠ છોડીએ, 'હું' હોવાનું અભિમાન છોડીએ, પોતાના સ્વાર્થ સિવાયના વિશાળ પ્રદેશને પામીએ, સમાજ તમારા શબ્દો અને વચનો નથી માંગતું, તમારા વર્તનને માંગે છે.

ચાલો, હવે જાતને, કાળને છેતરવાનું છોડી દઈએ.

આપણે, આપણને આયનામાં મળીએ.

ડૉ. સેજલ શાહ

ખામેમિ સવ્વે જીવે,
સવ્વે જીવા સ્વમંતુ મે
મિત્તી મે સવ્વે ભૂણ્ણુ,
વેરં મજ્જં ન કેણઈ ।।

વેપારમાં મોટી નિષ્ફળતા બાદ ફરીથી બેઠા કેવી રીતે થવું

આવી રહેલા પરિવર્તનને સ્વીકારવાનો આ સમય છે. દિલ ખોલીને સૌથી પહેલાં તો સ્વીકારી લો. ખોટા આગ્રહ મૂકી દો. આજે મંદી છે, માન્યું, પણ એ કાયમી નથી. કાયમી કંઈ જ નથી સાહેબ, તો મંદીની શું ઔકાત સ્વીકાર, ધીરજ અને પ્રયત્નો-આટલું જો હશે તો આ સમય સ્વસ્થતા સાથે નીકળી જશે, પરંતુ એ પહેલાં જો હાર્યા તો મર્યા સમજજો

એકસરખા સુખના દિવસ કોઈના જાતા નથી, એથી જ શાણા સાહ્યબીથી લેશ કુલાતા નથી. યસ, સુખ જો કાયમી નથી તો દુઃખ ક્યાંથી હોય. વેલ, અહીં અત્યારે ભાષણ કે આશ્વાસન આપવાનો કોઈ ઈરાદો નથી. માત્ર વાસ્તવિકતા પર લાગેલી થોડી હતાશા, નિરાશા અને નકારાત્મકતાની ધૂળ ખંખેરવાનો પ્રયાસ છે. એક પછી એક મોટા વેપારીઓના આપઘાતના આંકડાઓ. મોટા ભાગના વેપારીઓની બેલેન્સશીટમાં ઘટી રહેલા ટર્નઓવરનો રેશિયો અને ધંધાના નિયમોમાં મોટી સરકારનાં નવાં ધારાધોરણોનો ભય આ બધાએ આ વેપારના માહોલમાં અને વેપારીઓના મનમાં અજંપો ઉમેરવાનું કામ કર્યું છે. જોકે આવું કંઈ પહેલી વાર નથી બન્યું. આના કરતાં પણ વધારે વણસેલી પરિસ્થિતિમાંથી આપણું અર્થતંત્ર પસાર થયું છે અને એમાંથી ફરી એકવાર બેઠું પણ થયું છે. અત્યારની વ્યાપારીઓની મનસ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને અમે આ ક્ષેત્રના અગ્રણીઓ તેમ જ વેપારમાં મોટી નુકસાની વેઠીને એમાંથી ફરી બેઠા થનારા કેટલાક લોકો સાથે વાત કરી ત્યારે શું જાણવા મળ્યું એ વાંચો આગળ.

એક જ ક્ષણમાં કરોડોની નુકસાની, કાપો તો લોહી ન નીકળે એવી હાલત હતી : જિનેશ માટલિયા

મલાડમાં રહેતા જિનેશ માટલિયા શેરબ્રોકિંગમાં

અગ્રણી નામ ધરાવે છે. શેરબજારમાં કલર્ક તરીકેની નોકરીથી શરૂઆત કરનારા જિનેશભાઈએ આગળ જતાં પોતાની રીતે બ્રોકિંગ કર્યું. સફળતા મળતી ગઈ અને સાહસ વધતું ગયું. છેલ્લે પોતાની ફર્મ શરૂ કરી. મોટી રકમ રોકીને બહોળો પ્રોફિટ રળવાની રફતારમાં જોકે એકવાર ખૂબ મોટી બ્રેક લાગી ગઈ. જિનેશભાઈ કહે છે, લગભગ ૩૩ વર્ષની ઉંમર હતી. ત્યાં સુધી મોટા પાયે નુકસાન શું હોય એ જોયું નહોતું. ધાર્યા મુજબ રિઝલ્ટ મળે એમ કોન્ફિડન્સ વધતો જાય. જોકે શેરબજારમાં કેટલીકવાર અનાયાસ બનેલી ઘટનાની ખૂબ ઊંડી અસર પડતી હોય છે. એવું જ થયું. પૂરા વિશ્વાસ સાથે સતત ઊંચી જઈ રહેલી ‘એ’ ગ્રેડની કંપનીના શેર મેં લીધા હતા. મેં જે રકમમાં લીધા એના કરતાં ભાવ વધતા ગયા તો પણ વેચ્યા નહીં, એ આશામાં કે હજી ભાવ ચડશે. એને બદલે એક ઘટનાને કારણે એની કિંમત કોડીની થઈ ગઈ. સમજોને કે ૧૦૦ રૂપિયાના શેરના પાંચ પૈસા પણ ન આવે. આભ ફાટી પડ્યું મારે માથે. બહારથી પૈસા લાવેલો. હવે શું કરવું? આબરૂ જાય એ મંજૂર નહોતું. એ સમયે બનેલું એવું કે જેઓ સાથે આપણે એની પૂરી શ્રદ્ધા હતી એવા કેટલાક લોકોએ મોં ફેરવી લીધું. ગાંઠની તમામ મૂડી પણ ડૂબી ગઈ. પરિવારમાં કોઈને વિગતવાર વાત નહોતી કરી. કરોડો રૂપિયાનું નુકસાન હતું. ઘણાં બધાં ઈન્વેસ્ટમેન્ટ તોડીને જેટલી ચુકવાઈ એટલી રકમ ચુકવતો ગયો. જ્યાં હાથ ટૂંકા પડ્યા ત્યાં સમયની મુદત માગી. એ સિવાય કોઈ ચારો પણ નહોતો.

સ્વાનુભવ પરથી કહું છું કે એ ઘડી એવી જ હતી કે સામે અંધકાર સિવાય કંઈ ન દેખાય. થોડા મિત્રો હતા તેમનો મોરલ સપોર્ટ ન મળ્યો હોત તો ખબર

નથી મારું શું થયું હોત. લગભગ ચાર વર્ષ મને મારા પર ચડેલાં દેવાને ઉતારતા ગયા. એ નુકસાન મારામાં જોરદાર પરિવર્તન પણ લાવ્યું છે. આજે ફરી જ્યાં હતો એના કરતાં બહેતર સ્થિતિમાં આવી ગયો છું અને એવું લાગે છે જાણે એ સમય આવ્યો જ નહોતો. જોકે મારા પોતાના અનુભવ પરથી કહીશ કે પરિસ્થિતિથી ભાગવાને બદલે એનો સ્વીકાર કરીને આગળનો વિચાર કરવામાં આવે તો એમાંથી બહાર નીકળવાનું વધુ સહેલું બને છે.’

આ દુનિયામાં બધું જ પોસિબલ છે. ૭૦ વર્ષની કોંગ્રેસની સરકારની એક જ માણસ આવીને હવા કાઢી નાખે. દાયકાઓથી રાજ કરતી અનેક મલ્ટિનેશનલ કંપનીઓએ ઊભી પૂંછડીએ ભાગવું પડે. એક મોબાઈલ કંપનીએ ઘટાડેલા કોલરેટથી અન્ય. તમામ કંપનીઓના પગ તળેથી જમીન ખસકી જાય એવું પણ બને. એક વસ્તુ સમજી લો કે આ દુનિયામાં બધું જ બની શકે અને એટલે જ આવી મંદી પણ આવી શકે. તમે ધાર્યા કરતાં નફાની ગણતરીઓ ઊંધી પડી શકે છે. આજના સમયમાં વેપારીઓએ આ વાત દિલ ખુલ્લું રાખીને સ્વીકારવી પડશે.

અમિતાભ જેવા અમિતાભે દિલ ખોલવું પડ્યું હતું. એક જમાનાના સુપરસ્ટાર અમિતાભ બચ્ચન યશ જાહેર પાસે સામેથી કામ માગવા ગયેલા અને મારી પાસે પૈસા નથી એવું કહેતી વખતે મારી આબરૂનું શું થશે એવું વિચારીને ઘરે જ રહ્યા હોત તો આજે તેઓ જ્યાં છે ત્યાં ન પહોંચ્યા હોત. દિલ ખોલી દો અને કહી દો કે મને નુકસાન ગયું છે. આબરૂની ચિંતા અત્યારે રહેવા દો. મારી પાસે પૈસા નથી અને આવશે ત્યારે પાઈ પાઈ ચૂકવીશ. તમારા શબ્દોમાં સત્ય હશે અને જો નિયત સાફ હશે તો તમારી પાસે પૈસા માગનારા લોકો પણ થોડો સમય ધીરજ રાખશે. અત્યારે ધંધાની સ્ટાઈલ બદલાઈ ગઈ છે. તમે ખાલી હાથે આવ્યા અને

અહીં કરિયાણાની દુકાન કરીને પણ કરોડપતિ થઈ શક્યા, પણ હવે એ જ મેથડથી કામ કરશો તો કદાચ પરિણામ ન આવે. આજે લોજિક સાથે, તર્કબદ્ધ પ્લાનિંગ મહત્વનું બન્યું છે ધંધામાં. આ સ્વીકારો અને બદલાઓ.

બાંધકામ ઉદ્યોગ આજે મંદીના માહોલ ફસાયો છે. ઘણાબધા બિલરોના પ્રોજેક્ટ વર્ષોથી બંધ છે. તેના કારણોમાં પૈસાની ખંચ સરકારી ઓફિસોમાં ફાઈલ અટવાયેલી હોવી ગમે તે કારણો હોય તમે હાથ ઉપર હાથ ધરીને બેસસો તમારી જિંદગી પૂરી થઈ જશે. તમારી સમસ્યાઓનું નિરાકરણ તમારે જ લાવવાનું છે. સરકાર પાસે જઈ તમારી સમસ્યાની રજૂઆત કરો. મિત્રો જિંદગી ટૂંકી છે. કોઈ પણ વાતને કાલ ઉપર મુકવા કરતા આજે જ તેનું સમાધાન શોધો. તમને નાણાં ધીરનાર અને તમારા ઘરાકો એનો વિશ્વાસ જીતવા માટે તેમની સાથે મિટિંગ કરી તેમના નાણાં તથા ફ્લેટનું પાકું કમિટમેન્ટ આપો.

તમારી જાતને સમાજમાં નિષ્ફળ વ્યક્તિ ગણાવી ન હોય તો આજે જ કામ પર લાગી જાઓ. મનુષ્ય જન્મ એક વાર મળે છે. મિત્રો માટે નીતિ સારી રાખો, સખત મહેનત કરો ઈશ્વર ઉપર શ્રદ્ધા રાખો.

વેપારી જગતના બે પ્રકારના લોકો છે. શેમકુલ જેને આબરૂ જવાનો એટલો ડર છે કે પ્રાણ આપી દે છે. વધુપડતી શેમકુલનેસને પંપાળશો તો એ મોત નોતરશે અને બીજા શેમલેસ. નફ્ફટ થઈને બીજાના પૈસા ડૂબાડીને પોતે લીલાલહેર કરશે. આ પ્રકારની પ્રકૃતિના લોકો જેલમાં જશે. પૈસા લેનારને એટલું જ કહીશ કે પાછા આપવાની નિયત સાથે નવેસરથી આગળ વધો. જો નુકસાન થયું છે તો મર્સિડીઝમાં ન ફરો, ફોરેનમાં હોલિડે પર ન જાઓ. નાના એન્જોયમેન્ટ જરૂર કરો. ફાઈવસ્ટારમાં ખાવા જવાને બદલે બહાર નાની રેસ્ટરોમાં સેવપૂરી ખાવા જાઓ. નાનું એન્જોયમેન્ટ

તમારા મગજને ફરીથી નવેસરથી લડવા માટે તૈયાર કરશે. તમારી નિતિ સાફ હશે અને ખરેખર પરિસ્થિતિ વિકટ હશે તો સમાજ તમને મદદ કરશે. એક વાત યાદ રાખો ગુમાવેલો પૈસો કદાચ પાછો મળશે, પણ ગુમાવેલી આબરૂ મળશે નહીં.

જેમણે કોઈને આપેલા પૈસા પાછા નથી આવી રહ્યા તેમણે શું કરવું? પહેલાં તો એમ કહીશ કે ધારો કે કોઈ પાર્ટીમાં તમારા પૈસા પાછા નથી આવ્યા અને બેન્ક કરતાં થોડા વધુ નફાની લાલચમાં તમે જે તે વ્યક્તિને પૈસા આપતા હતા એ સમયે જ તમને ખબર હતી કે એ પૈસા ડૂબી શકે છે. રિસ્ક છે એ તમને પહેલાંથી જ ખબર હતી. એટલે હવે ધીરજ ધરવી ઉચિત પર્યાય છે. જે વ્યક્તિને પૈસા આપ્યા છે તે ખરેખર જેન્યુન માણસ હોય તો તે પાછો બેઠો થાય ત્યાં સુધી રાહ જુઓ. તેની લાઈફસ્ટાઈલ પર નજર રાખો. સમય આવ્યે ફરી એકવાર તેને યાદ અપાવો.

એક વસ્તુ આપણે સૌએ યાદ રાખવાની જરૂર છે કે જ્યારે પણ રિફોર્મ થાય. પોલિસી બદલાય તો થોડો સમય ફરી પાછી ગાડી પાટે ચડતાં લાગવાનો જ છે. આ હિમંત હારવાનો નહીં, પણ ધીરજ ધરવાનો સમય છે. વર્ષોથી આગલી સરકારોએ આદરેલા ભ્રષ્ટાચારને કારણે બેન્કિંગ સેક્ટર દેવામાં ડૂબતું ગયું અને આજે એનું જ આ પરિણામ છે. બેથી ત્રણ વર્ષનો સમય આપણી ઈકોનોમીને આપો એ સાતમાં આસમાન પર પહોંચશે એટલો આપણા સૌનો ગ્રોથ થશે. આના પહેલાં પણ મંદી આવી છે, નુકસાની વેઠી છે, પણ એ સમય સાથે બદલાતી બાબત છે એ વાત કોઈએ ભુલી ન જોઈએ.

એ વાત હું પણ સ્વીકારીશ કે ૪૦ વર્ષની મારી કારકીર્દિમાં અર્થતંત્રમાં આ સૌથી નબળો સમય છે.

અત્યારના સમયે સરકારે થોડી સજાગતા દેખાડવાની ચોક્કસ જરૂર છે. મને ખાતરી છે કે બે કે ત્રણ પોલિસી લેવલના યોગ્ય નિર્ણય લેવાય તો ફરીથી ઈકોનોમી સ્ટેબલિટી મેળવી લેશે. સરકારે બેન્કોનું પ્રાઈવેટાઈઝેશન કરવાની દિશામાં નક્કર નિર્ણય લેવો જોઈએ અને એ માટે આ બજેટમાં ફાળવેલું ફન્ડ અનેક યોજનાઓમાં લગાવી રોજગારી વધારવી જોઈએ. ઓટોમોબાઈલ ક્ષેત્રે - કાર, સ્કૂટર અને કમર્શિયલ વેહિકલ્સને સરકારી પીઠબળની જરૂર છે. અત્યારે એ ઈન્ડસ્ટ્રીને સૌથી મોટી બ્રેક લાગી છે. આ ઈન્ડસ્ટ્રીના રો મટિરિયલ સાથે લગભગ સોએક અન્ય ઈન્ડસ્ટ્રી સંકળાયેલી છે. જો એને પીઠબળ અપાય તો પોઝિટિવ અસર જોવા મળશે. સરકારે નાણાભીડને ઓછી કરવા લીકવીડિટી વધારવાની જરૂર છે. સાથે દરેક ક્ષેત્રના સંઘટનને બોલાવી તેમની મુશ્કેલીનો હલ કાઢવો જોઈએ.

દરેક દેશની ઈકોનોમી તથા પ્રગતિનો આધાર ત્યાંના વેપાર ધંધા ઉપર હોય છે. લોકોની ખરીદશક્તિ વધારે હશે તો ધંધા રોજગાર ચાલશે. રોજગારીની નવી તકો ઊભી કરવી પડશે. સામાન્ય જનતાને રાહત થાય તેવા પગલાં લેવાની સખત જરૂર છે. એક સર્વે મુજબ દેશના ચાર મેટ્રો સીટીમાં આશરે પંદર લાખથી વધુ ફ્લેટો ખાલી પડેલ છે. અને લાખો પ્રોજેક્ટ્સ અધૂરા પડ્યા છે. દેશની બેન્કોનો મોટા ભાગનો પૈસો આ સેક્ટર બ્લોક થઈ ગયો છે. દેશની ઈકોનોમી પાટે ચડાવી હોય તો પૈસાની તરલતા વધારી નાણાભીડને ઓછી કરવી પડશે. સરકાર અને વેપારી વર્ગ વચ્ચે કોમ્યુનિકેશન અત્યંત જરૂરી બન્યું છે. આપણે આશા રાખીએ કે ભાજપ તથા માનનીય વડા પ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી આ દિશામાં જલદીથી પગલાં લઈ દેશને પ્રગતિને માર્ગે પાછો લઈ જશે.

- ચંદ્રેશ પારેખ

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી જૈન સમાજ
મુંબઈની ભેટની રકમ નીચે લખેલ બેંકના
ખાતાનાં જમા કરશોજી

NAME : SHRI SORATH VISA SHRINALI JAIN SAMAJ

BANKER : BANK OF BARODA,

M. J. MARKET, MUMBAI - 400 003.

S. B. A/C NO.: 03870100000044

IFSC : BARB0BULLIO (આ કોડમાં પાંચમું કેરેક્ટર ઝીરો છે.)

MICR : 40012047

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી જૈન સમાજ ટ્રસ્ટની રકમ નીચે લખેલ
બેંકના ખાતામાં જમા કરશોજી.

NAME : SORATH VISA SHRIMALI JAIN SAMAJ TRUST

BANKER : UNION BANK OF INDIA,

PRINCESS STREET, MUMBAI - 400 002.

S. B. A/C NO.: 319102010054364

IFSC : UBIN0531910

મલકાટ

“છેલ્લાં પચ્ચીસ વર્ષથી મારાં વાઈફની એક
ફરિયાદ રહી છે કે... હું સવારે બ્રશ કર્યા પછી
ટૂથપેસ્ટની કેપ બંધ નથી કરતો... ખુલ્લી જ મૂકી દઉં
છું...!!

આવતા અઠવાડિયે એનો જન્મદિવસ છે એટલે
એને રાજી કરવા ઉપર જણાવેલી કુટેવ છોડવાનું મેં
નક્કી કર્યું...!! એટલે દરરોજ સવારે બ્રશ કરીને
ટૂથપેસ્ટની કેપ ભૂલ્યા વગર બંધ કરતો...!! એવી
આશા સાથે કે પત્નીએ મારા સુધર્યાની નોંધ લીધી
હશે...

હું એના સિંપલ થેંક્સની રાહ જોતો હતો...!!
ત્યાં જ એણે રસોડામાંથી બુમ પાડી અને પૂછ્યું...
હમણાં ચાર-પાંચ દિવસથી સવારે ઊઠીને તમે બ્રશ
નથી કરતા...??

શ્રી સોરઠ વિશા શ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર
મંડળની ભેટ નીચે લખેલ બેંકના ખાતામાં
જમા કરશોજી

SHRI SORATH VISHASHRIMALI

SHUBHECHHAK MITRA MANDAL

BANKER : BANK OF INDIA,

80 G AACTS 1446 GF 20214 Dt. 28.5.21

bullion exchange branch, Mumbai

A/C NO.: 000810100006108

IFSC CODE NO.: BKID0000008

(આપની મોકલેલી રકમની દરેક વિગત, મોકલનારનું નામ,
સરનામું, મોબાઈલ નંબર શ્રી વિનોદભાઈ મહેતાને મોબાઈલ
No.: 9833500508ના વોટ્સએપ ઉપર મોકલી આપવા
વિનંતી)

સંસ્થા સમાચાર

આપણા સમાજની ઓફિસ હવે બપોરના ૧થી ૪ સુધી
ચાલુ રહેશે. તો સહુએ નોંધ લેવા વિનંતી.
સમાજના જે પણ ભાઈ અથવા બહેનને કોઈપણ લેખ અથવા
કવિતા અથવા શ્રદ્ધાંજલિની વિગત મોકલવી હોય તો નીચે
આપેલા ઈમેલ આયડી પર મોકલશો.

આપણા સર્વે સભ્યભાઈઓને નમ્ર વિનંતી કે આપ સહુ
વેબ-સાઈટ માટે આપના કુટુંબના વડિલનું નામ અને
એડ્રેસ તથા મોબાઈલ નંબર સાથે રજીસ્ટર કરો.

Website Registration માટેનો

Mobile No. 9321775805

Email : kirtimehta.kd@gmail.com

લોકડાઉન હોવાથી ડાયરેક્ટ મેલથી મોકલવું હિતકારક છે.
આપણો સમાજનું મુખપત્ર વેબસાઈટ પર દરેક મહિને
મુકવામાં આવે છે. તો વાંચકોએ તેની નોંધ લેવી.

સપ્ટેમ્બરના આ મુખપત્રની અંદર

શ્રી પરેશ-સંજય-અમિયંદ જીવનભાઈ વોરા શૈક્ષણિક
યોજના વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨નું ફોર્મ રાખેલ છે.
તો સર્વ જ્ઞાતિબંધુઓએ જેમને જરૂર હોય એ ફોર્મ
ભરીને ઓફિસે ભરીને મોકલી આપવા વિનંતી.

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ - મુંબઈ

ભેટની યાદી

સમાજને ભેટ

૧,૧૧૧/- ચિ. મહેક મયુર મહેતાના ૩૫ ઉપવાસ નિમિત્તે મયુર નગીનદાસ મહેતા પરિવાર તરફથી - કીર્તિ ડિયામ (જ્વેલર્સ)

૫૦૦/- ગિરીશભાઈ કોરડીયા તરફથી કલ્પેશ અને શ્વેતાની અઠ્ઠાઈ તપસ્યા નિમિત્તે સમાજને ભેટ
મુખપત્રને ભેટ

૧,૧૧૧/- ચિ. મહેક મયુર મહેતાના ૩૫ ઉપવાસ નિમિત્તે મયુર નગીનદાસ મહેતા પરિવાર તરફથી - કીર્તિ ડિયામ (જ્વેલર્સ)

૧,૧૧૧/- ચિ. મહેક મયુર મહેતાના ૩૫ ઉપવાસ નિમિત્તે મયુર નગીનદાસ મહેતા પરિવાર તરફથી - કીર્તિ ડિયામ (જ્વેલર્સ)

૫૦૦/- આશિષભાઈ વિનોદભાઈ મહેતા તરફથી સુપુત્રી ચિ. વિયોનાની અઠ્ઠાઈ તપની આરાધના નિમિત્તે

શ્રી તારાચંદ ધનજી મહેતા તબીબી રાહત યોજનામાં મળેલ ભેટની યાદી

૧,૧૧૧/- ચિ. મહેક મયુર મહેતાના ૩૫ ઉપવાસ નિમિત્તે મયુર નગીનદાસ મહેતા પરિવાર તરફથી - કીર્તિ ડિયામ (જ્વેલર્સ)

ડૉ. શાંતિલાલ રતીલાલ કોરડીયા મેડીકલ રાહત યોજના

૧,૧૧૧/- ચિ. મહેક મયુર મહેતાના ૩૫ ઉપવાસ નિમિત્તે મયુર નગીનદાસ મહેતા પરિવાર તરફથી - કીર્તિ ડિયામ (જ્વેલર્સ)

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી શુભેચ્છક મિત્ર મંડળ, મુંબઈમાં ભેટની યાદી

અનાજ વિતરણ

૧,૦૦,૦૦૦/- શ્રીમતી માધુરીબેન પ્રાણલાલ દોશી તરફથી અનાજ વિતરણ ખાતે

૫૦૦/- આશિષભાઈ વિનોદભાઈ મહેતા તરફથી સુપુત્રી ચિ. વિયોનાની અઠ્ઠાઈ તપની આરાધના નિમિત્તે

આર્થિક સહાય

૫૦,૦૦૦/- શ્રી તારાચંદ ધનજી ચૌરીટી ટ્રસ્ટ તરફથી સ્વ. વનીતાબેન હરકિસનદાસ મહેતાના આત્મશ્રેયાર્થે

સરસ માહિતી

ઘણા લોકો એ નહીં જાણતા હોય કે ૧૫ ઓગસ્ટ અને ૨૬ જાન્યુઆરીએ જે રાષ્ટ્રધ્વજ કે તિરંગાને આપણે સલામી આપીએ છીએ એને આ બંને દિવસો પર અલગઅલગ રીતે ફરકાવવામાં આવે છે

૧૫ ઓગસ્ટના દિવસે રાષ્ટ્રધ્વજને નીચેથી રસ્સી દ્વારા ખેંચીને ઉપર લઈ જવામાં આવે છે. પછી ત્રિરંગો ખોલીને ફરકાવવામાં આવે છે, જેને ‘ધ્વજારોહણ’ કહેવાય છે, જેના માટે અંગ્રેજીમાં **Flag Hoisting** શબ્દ વાપરવામાં આવે છે, જ્યારે ૨૬ જાન્યુઆરીએ એટલે કે ગણતંત્ર દિવસના અવસર પર જંડો ઉપરથી જ બાંધેલો હોય છે, જેને ખોલીને ફરકાવવામાં આવે છે, જેને ‘જંડો ફરકાવવો’ કહીએ છીએ, જેના માટે અંગ્રેજીમાં **Flag unfurling** શબ્દ વપરાય છે.

“The weak are dominated by their ego, the wise dominate their ego, and the intelligent are in a constant struggle against their ego.”...V

અવસાન નોંધ

શ્રી સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ, મુંબઈ

શ્રીમતી વનીતાબેન હરકીશનદાસ મહેતા તે તારાયંદ ધનજી મહેતાના પુત્રવધુ (ઉં વ. ૭૮) તા. ૧૩-૮-૨૦૨૧ના અરિહંતશરણ પામેલા છે.

☆☆☆☆

વથલી સોરઠ નિવાસી હાલ-આફ્રિકા અશ્વિનભાઈ દેવકરણ વસા આફ્રિકા મુકામે તા. ૬-૮-૨૦૨૧ના રોજ અરિહંતશરણ પામેલા છે.

☆☆☆☆

વથલી સોરઠ નિવાસી હાલ ગોરેગામ શામજી સુંદરજી શાહના પુત્ર વિનોદભાઈ શાહ (ઉં.વ. ૮૦) તે તા. ૨૪-૮-૨૦૨૧ના રોજ અરિહંતશરણ પામેલા છે.

☆☆☆☆

સિડોદર નિવાસી હાલ મુંબઈ વિમળાબેન દુર્લભજી જાદવજી મહેતાના પુત્ર હર્ષદભાઈ (ઉં. વ. ૬૭) તા. ૨૩-૮-૨૦૨૧ના રોજ અરિહંતશરણ પામેલા છે.

☆☆☆☆

માણોકવાડા નિવાસી અમરચંદ પાનાચંદ પારેખના સુપુત્ર ડૉ. કાન્તીલાલ અમરચંદ પારેખ તા. ૧૬-૮-૨૦૨૧ના રોજ અરિહંતશરણ પામેલા છે.

☆☆☆☆

શ્રી નવીનચંદ્ર વસા તા. ૧૩-૮-૨૦૨૧ના રોજ અરિહંતશરણ પામેલા છે.

☆☆☆☆

મજેવડી નિવાસી શ્રીમતી નિર્મળાબેન દલીચંદ તારાયંદ મહેતા તે નિશીતભાઈ, બકુલભાઈ મહેતાના માતૃશ્રી ૬-૮-૨૦૨૧ના રોજ ઘાટકોપર મુકામે અરિહંતશરણ પામેલા છે.

ચિંતનસૌરભ

- હિતની વાત હોય તો નાના બાળક પાસેથી પણ ગ્રહણ કરીએ છીએ તો પ્રભુની વાત સાંભળવાની, સ્વીકારવાની તૈયારી કેમ નહીં?
- પંખી માટે આકાશમાં ઊડવું એ અક્ષય સુખ છે, તેમ આત્મા માટે અહિંસામાં ઊડવું એ પરમસુખ છે. અહિંસા એટલે જીવોની હત્યા ન કરવી એટલું પૂરતું નથી, બલકે પ્રત્યેક જીવ માટે અપાર પ્રેમની ધારા વહે એ અહિંસા છે.
- અમે મૂર્ખ જ છીએ. હજુય ઉદ્ધતાઈથી ઘેરાયેલા છીએ. તેથી જ્ઞાની સંતોનાં આશીર્વાચનથી વંચિત છીએ.
- પ્રમાદનો ત્યાગ અવશ્ય થવો જોઈએ. એ માટે પ્રતિજ્ઞાબદ્ધ થવું જ રહ્યું.
- જ્ઞાન મહત્ત્વનું પરિબળ છે. વસ્તુ-પરિસ્થિતિનું જ્ઞાન હોવું જરૂરી છે, પણ જ્ઞાન ક્રિયામાં ન પરિણમે તો બધું બર્થ છે.
- તારા ગુણોથી બીજા પ્રભાવિત થાય તો તેમનું કલ્યાણ અવશ્ય થાય, પણ તારા ગુણોનો તને અહંકાર થાય તો ભવસાગરમાં ડૂબવાનો ભય છે.
- અમે હવે જાગૃત થયા છીએ, અમારા દોષોથી પરિચિત થયા છીએ. ઈન્દ્રિયવાસના કદી તૃપ્ત થવાની નથી. અમારે મૂઢતામાંથી બહાર નીકળી સંયમના માર્ગ પર ચાલવું છે.
- જેને જીવનમાં કોઈ સ્પૃહા જ નથી, તે ચક્રવર્તી કરતાંય સુખી છે, કારણકે તેને કાંઈ જ મેળવવાની કે સાચવવાની ઈચ્છા હોતી નથી. એ તો નિર્મળ ચિત્તનો સ્વામી છે.
- આત્મકલ્યાણના અર્થી જીવ બહુ ઓછા હોય છે. પ્રેયની પાછળ ભટકવાને બદલે શ્રેયની ભાવના સેવીએ.
- બાહ્ય આચાર સુંદર હોય, પણ મનની ભૂમિ નિર્મળ ન હોય તો કાંઈ અર્થ ન વળે.
- સાધનાના માર્ગમાં કષ્ટથી વ્યથિત થવાતું નથી, કારણ ત્યાં આત્માના ગુણો પ્રગટ થતા દેખાય છે.
- ભોગ ભોગવવાની આકાંક્ષા જ દુર્ગતિનું કારણ બને છે.

સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ ટ્રસ્ટ

શ્રી પરેશ-સંજય-અમીચંદ જીવણભાઈ વોરા શૈક્ષણિક યોજના

શ્રી તારાચંદ ધનજી મહેતા કાર્યાલય
૪-દેવકરણ મેન્શન, બિલ્ડીંગ નંબર-૭, બીજા માળે,
૨૪, વિહલદાસ રોડ, મુંબઈ-૪૦૦૦૦૨

ફોન: ૦૨૨-૨૨૦૬૯૧૭૨ વોટ્સએપ: ૦૯૩૨૧૭ ૭૫૮૦૫
ઈમેલ: svjainsamajmumbai2@gmail.com

એજ્યુકેશન માટે સહાયની અરજી
વર્ષ - 2021/22

અરજી ની તારીખ

અરજી ક્રમાંક

સમાજના સભ્યની પારિવારિક માહિતી	વાલીનું નામ	વાલીના પિતાનું નામ	અટક
મોબાઈલ નંબર	1)	2)	3)
સરનામું			
મૂળ વતન	શહેર	જિલ્લો	રાજ્ય
પરિવારના સભ્યોની સંખ્યા	પરિવારમાથી કમાનાર સભ્યોની સંખ્યા		
પરિવારનો કુલ માસિક ખર્ચ જેમ કે ઘર ભાડુ, મેન્ડેનસ, લાઈટ બિલ, મોડિફિકલ, તથા ધરખર્ચ વિગેરે			
સ્કૂલ ફી નો વાર્ષિક અંદાજીત ખર્ચ	પરિવારની માસિક આવક		
સ્થાનિક સંઘમાથી તેમજ અન્ય ટ્રસ્ટોમાથી આવેલ સહાય ની વિગત			

લણતા વિદ્યાર્થીઓની શાળા કોલેજની ફી ની વિગત						
વિદ્યાર્થીઓ નું નામ	પાસ થયેલ ધોરણ અને ટકા %	ભરવાની ફી ની રકમ	ડિસ્કાઉન્ટ કેટલું મળ્યું	માયનોરીટી માથી આવેલ રકમ	પોતે કેટલી ભરી	*સહાય ની રકમ
1)						
2)						
3)						
વિદ્યાર્થીઓના મોબાઈલ નંબર અને ઈમેલ ક્રમાંકનાર લખવા	1)	2)	3)			
* શાળા કોલેજ, જે નામે ચેક સ્વીકારતે દરેકના ફી એસ્ટીમેટમા સ્પષ્ટપણે લખાવવું. સહાયનો ચેક તે નામે જ લખાશે.						
અમો સહી કરનાર ઉપરોક્ત વિગત સંપૂર્ણ પછે સાચી છે, તેની જવાબદારી સ્વીકારીએ છીએ. તે મજ અમારી વાર્ષિક આવક ત્રણ લાખથી ઓછી છે.	માતા/પિતા/વાલીની સહી અને તારીખ	વિદ્યાર્થીની સહી અને તારીખ				

બીડાણ- ભાડા કરાર/મેન્ડેનસ બિલ	લાઈટ બિલ	દરેકની માર્કશિટ	દરેકના ફી એસ્ટીમેટની કોપી
વિદ્યાર્થી તથા વાલીના આધાર કાર્ડ	માયનોરીટીમા કરેલ અરજીની PDF		વાલીનું પેન કાર્ડ
વાલી તથા દરેક વિદ્યાર્થીઓના બેંકની વિગત માટે કોસ કરેલ ચેકની કોટી કોપી.			
ખાસ નોંધ: 1) પૂર્ણપણે ભરેલી તેમજ યોગ્ય બિડાણ વાળી અરજીઓને જ પ્રોસેસ કરવામા આવશે. અધૂરી અરજીઓ અમાન્ય રહેશે. 2) પૂર્ણપણે ભરાયેલા ફોર્મની બે ઝેરોસ કોપી સાથે લાવવા વિનંતી.			

આ ભલામણ અરજદરને ઓળખતા સમાજના શ્રેષ્ઠિવર્તી /ટ્રસ્ટી/ હોદ્દાદારો પાસેથી ભલામણ લખાવવી.		
ભલામણ: અમો અરજદારનેવર્ષ થી ઓળખીએ છીએ. તેમની આર્થિક સ્થિતિ નો અમોને ખ્યાલ છે. આમને આર્થિક સહાય કરવા ભલામણ છે.		
શ્રેષ્ઠિવર્તી /ટ્રસ્ટી/ હોદ્દાદારનું નામ	મોબાઈલ નંબર અને ઈમેલ	સહી

ફક્ત સંસ્થાના ઉપયોગ માટે	અરજી સ્વીકારનારનું નામ, તારીખ અને સહી.	કોમ્પ્યુટરમા એન્ટર કરનારનું નામ, તારીખ અને સહી.
માનદ પ્રમુખ	માનદ મંત્રી	માનદ સહ-મંત્રી
શ્રી મહેશભાઈ મથુરાદાસ સાવડિયા	શ્રી મથુરાભાઈ નગીનદાસ મહેતા	શ્રી ટિફ્ટિભાઈ નટવરલાલ માજની

સપ્ટેમ્બર માસના મુખપત્રના સૌજન્યદાતા શ્રી જીવણલાલ વીરચંદ મહેતા જીવનબાપા : મૂઠી ઉંચેરા માનવી

જૈન સમાજના અગ્રેસર, પ્રખર દાનવીર અને સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજના રાહબર અને હિતચિંતક મુરબ્બી શ્રી જીવણલાલ વીરચંદ મહેતા એક આદરણીય અને સન્માનનીય વ્યક્તિ હતા. જીવનબાપાના હુલામણા નામથી લોકોના હૃદયમાં તેમણે અનેરું સ્થાન મેળવ્યું હતું.

જીવનબાપાએ સોરઠ અને સૌરાષ્ટ્રના લોકો માટે અનેક કલ્યાણકારી સમાજ ઉપયોગી યોજનાઓ અમલમાં મૂકી હતી. વાડી, સમુહલગ્ન, શાળાઓ, કોમ્યુનિટી હોલ તેમજ તબીબી ક્ષેત્રે તેમણે આપેલા દાનથી સમાજના બહોળા લોકોને ફાયદો થયો હતો. આકોલા, શેગાંવ, વિદર્ભ અને બીજા શહેરો અને કલકત્તાના લોકો માટે પણ તેમણે અનેક ઉપયોગી કાર્ય કર્યા હતા. અને સમાજ પરિવર્તનની દિશામાં તેમણે અગ્રેસર ભૂમિકાઓ ભજવી હતી. તેઓ માનતા હતા કે આર્થિક ઉત્કર્ષ વગર સમાજનું પાયાનું પરિવર્તન શક્ય નથી.

જીવનબાપાનું સમગ્ર જીવન પુરુષાર્થની પ્રચંડ ગાથા જેવું હતું. શૂન્યમાંથી તેમણે સર્જન કર્યું હતું. તેમણે જીવનમાં ઘણા તડકા-છાયા જોયા હતા અને અનુભવની એરણ પર તેમનું જીવન ઘડાયું હતું. ધીરજ, સહનશીલતા અને વ્યવહાર દક્ષતાથી એક પછી એક મુકામો સર કર્યા હતા. સુપુત્રોને પાયાના સંસ્કાર આપ્યા હતા. પરિશ્રમ અને મહેનત દ્વારા આગળ વધવાની તાલીમ આપી હતી. સુપુત્રોએ વેપાર ધંધાની કુનેહથી તેમના સ્વપ્નને સાકાર બનાવ્યું છે અને પરિવારના નામને રોશન બનાવ્યું છે.

જીવનબાપાનું સમગ્ર જીવન ધૂપસળી જેવું હતું. તેમણે ચોમેર મહેક પ્રસરાવી હતી. સુખનો તેમણે પ્રભુની પ્રસાદી તરીકે અને દુઃખનો તપશ્ચર્યા તરીકે સ્વીકાર કર્યો હતો. તેઓ સાચા અર્થમાં કર્મયોગી હતા. સુખમાં રહેવા તેઓએ તેનાથી નિર્લેપ અને નિઃસ્પૃહી રહ્યા હતા. સાદુ જીવન અને ઉચ્ચ વિચારો તેમને મંત્ર હતા. ૮૮ વર્ષના દીર્ઘાયુષી જીવનના પાયામાં પ્રસન્ન વ્યક્તિત્વ અને આનંદની અનુભૂતિ હતી.

કોઈ જાતની મોટાઈ નહીં, કોઈ જાતનો અહંકાર નહીં, કોઈની ટીકા નહીં, નકારાત્મક વલણ નહીં. સૌ પ્રત્યે સમાન દ્રષ્ટિ આ બધા ગુણોએ તેમને મૂઠી ઉંચેરા માનવી બનાવ્યા હતા. તેમનું દિલ ખૂબ જ ઉદાર હતું. સચ્ચાઈ અને પ્રામાણિકતા તેમના જીવનમાં વણાયેલા હતા. સગા, સંબંધીઓ અને સ્નેહીઓ પ્રત્યે અપાર ચાહના હતા. તેમના પરિચયમાં જે કોઈ આવ્યું હોય તેને કદી ભૂલતા નહીં.

જીવનબાપાએ કર્તવ્યનિષ્ઠા દ્વારા ખરો ધર્મ અપનાવ્યો. તેમનું જીવન પારદર્શક હતું. ધર્મ એ જીવન જીવવાનું કલા છે. જીવનબાપાએ આ કલા હસ્તગત કરી હતી. તેઓ માનતા હતા કે જીવન જેવું છે તેવું સ્વીકારવું એ માણસને માણસ બનાવે તે મોટો ધર્મ. આ બન્ને વાત તેમણે પોતાના જીવન દ્વારા સાર્થક કરી હતી. સેવા અને માનવતાને તેમણે પ્રાધાન્ય આપ્યું હતું. સોરઠ વિશાશ્રીમાળી જૈન સમાજ આ મહામાનવને કદી ભૂલશે નહીં.

KIRTI DIAM
DIAMONDS | FINE JEWELS

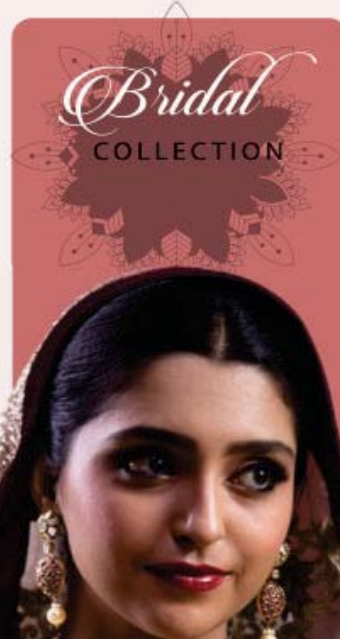
ADORN YOURSELF FOR THE
BIGGEST DAY OF YOUR LIFE

Festive
COLLECTION

Party
WEAR

Bridal
COLLECTION

GOVT. APPROVED VALUERS

7/8/9, Shankar Nagar, Vallabh Baug Lane, Tilak Road Corner, Ghatkopar(E),
Mumbai - 400077 | info@kirtidiam.com | kirtidiamindia@gmail.com | W: www.kirtidiam.com

PUBLISHED ON 20TH EVERY MONTH - RNI - 22805 / 73 - SOATH VISHSHRIMALI (Guj. Monthly)

POSTED AT KALBADEVI HEAD POST OFFICE, MUMBAI - 400 002. ON 20th & 21st OF EVERY MONTH

Printed & Published by : [Kirtiben Mayurbhai Mehta](#) on behalf [Shri Sorath Visa Shrimali Jain Samaj](#) Printed at Arikant Printing Press - Mo. : 9223430415

if Undelivered Pl. return of - [Shri Sorath Visa Shrimali Jain Samaj](#) 4, Devkaran Mansion, Bldg., No. 7, 2nd Flr., 24, Vithaldas Road, Mumbai-400002. Maharashtra (India)